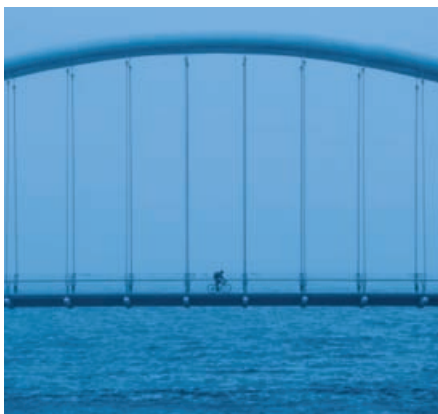

PRAXISE MAJANDUSAASTA ARUANNE 2014

SA Poliitikauuringute Keskus Praxis

registrikood 90005952

Tornimäe 5, III korrus

10145 Tallinn

tel 640 8000

www.praxis.ee

praxis@praxis.ee

Sisukord

Mida tegime 2014. aastal?	2
Analüüsid	3
Ideed	4
Arutelud ja osapoolte kaasamine	5
Tugi, et targalt tegutseda: inimeste arendamine	7

Tegevussuunad

Haridus	10
Majandus	14
Tervis	18
Töö- ja sotsiaalvaldkond	22
Valitsemine ja kodanikuühiskond	28

Praxis organisatsioonina

Strateegiaprotsess ja arendustöö	32
Juhtimine ja meeskond	36
Kommunikatsioonitöö ja võrgustikud	37
Rahastamine	40

Finantsaruanne

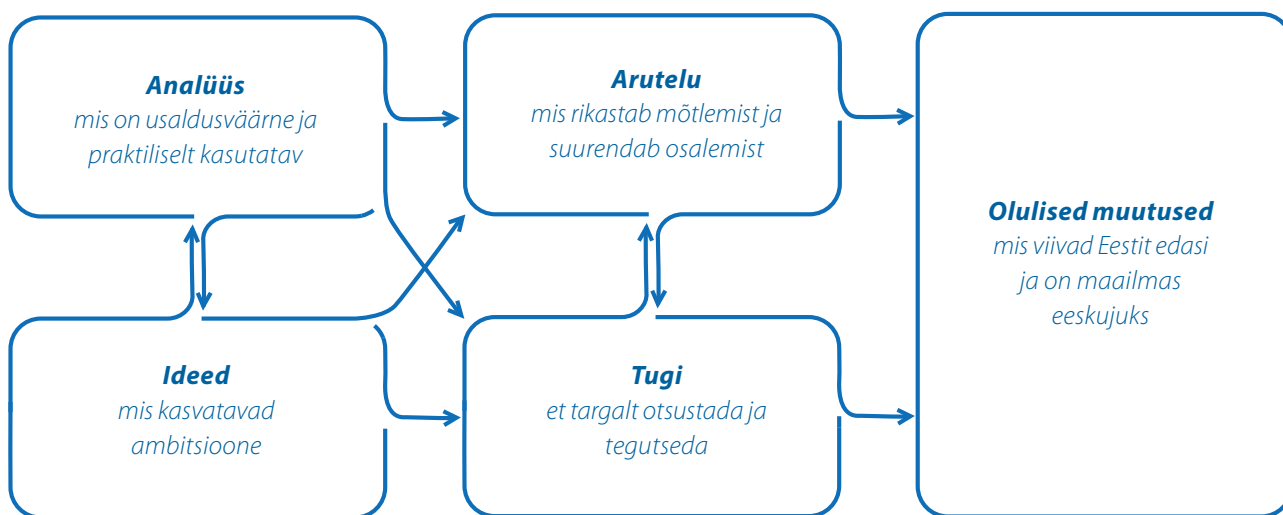
Bilanss	42
Tulemiaruanne	43
Rahavoogude aruanne	44
Netovara muutuste aruanne	45
Raamatupidamise aastaaruande lisad	46

MIDA ME 2014. AASTAL TEGIME?

Praxise missioon on rikastada avalikku arutelu, luua väärtuslikke teadmisi ning mõjusaid lahendusi poliitika-kujundajatele, vabakonnale ja teistele ärksatele inimestele. 2014. aastal sai valmis uus strateegia, mis annab suunad järgmiste aastate olulisemate sihtide ja strateegiliste valikute kohta. Meid inspireerib strateegias sõnastatud

visioon, et oma tööga aitame kaasa Eestit edasiviivate oluliste muutuste sünnile, mis on mujalgi eeskujuks. Strateegiaprotsessi käigus mõtestasime ka seda, mida me teeme oma missiooni elluviimiseks. See sai kokku võetud nii nagu alloleval joonisel näha.

Mida me teeme?

Rakenduslikud uuringud ehk **analüütiline töö** moodustab suurima osa meie tööst ja on ühtlasi vundament muuks tööks. Analüüsiga loome uusi teadmisi, mis on praktikas kasutatavad, et teha paremaid otsuseid. Sageli sünnivad sealt **uued ideed** ja mõtted, mida võiks teisiti teha ja mida ka Eestis järele proovida. Nii analüüs kui ideed on vajalikud selleks, et saaksime anda panuse kvaliteetsesse **avalikku arutellu** nii et see haaraks kaasa erinevaid sihtrühmi. Sageli kasutame oma töövaldkondades lades-
tunud teadmisi ja kogemusi ka selleks, et **pakkuda**

tuge teistele – kas koolituse või nõuandmise kaudu. Kõige eelneva kaudu soovimegi avaldada oma tööga mõju, et Eestis sünniks edasiviivad otsused, mis on väärt ka Eestist kaugemal.

Järgnevates alapeatükkides oleme iga selle tegevuse kohta toonud välja olulisema möödunud aasta kohta üle kogu organisatsiooni. Tegevusvaldkondade lõikes on täpsemalt fookusteemad ja 2014. a. tegevused esita-
tud 2. peatükis.

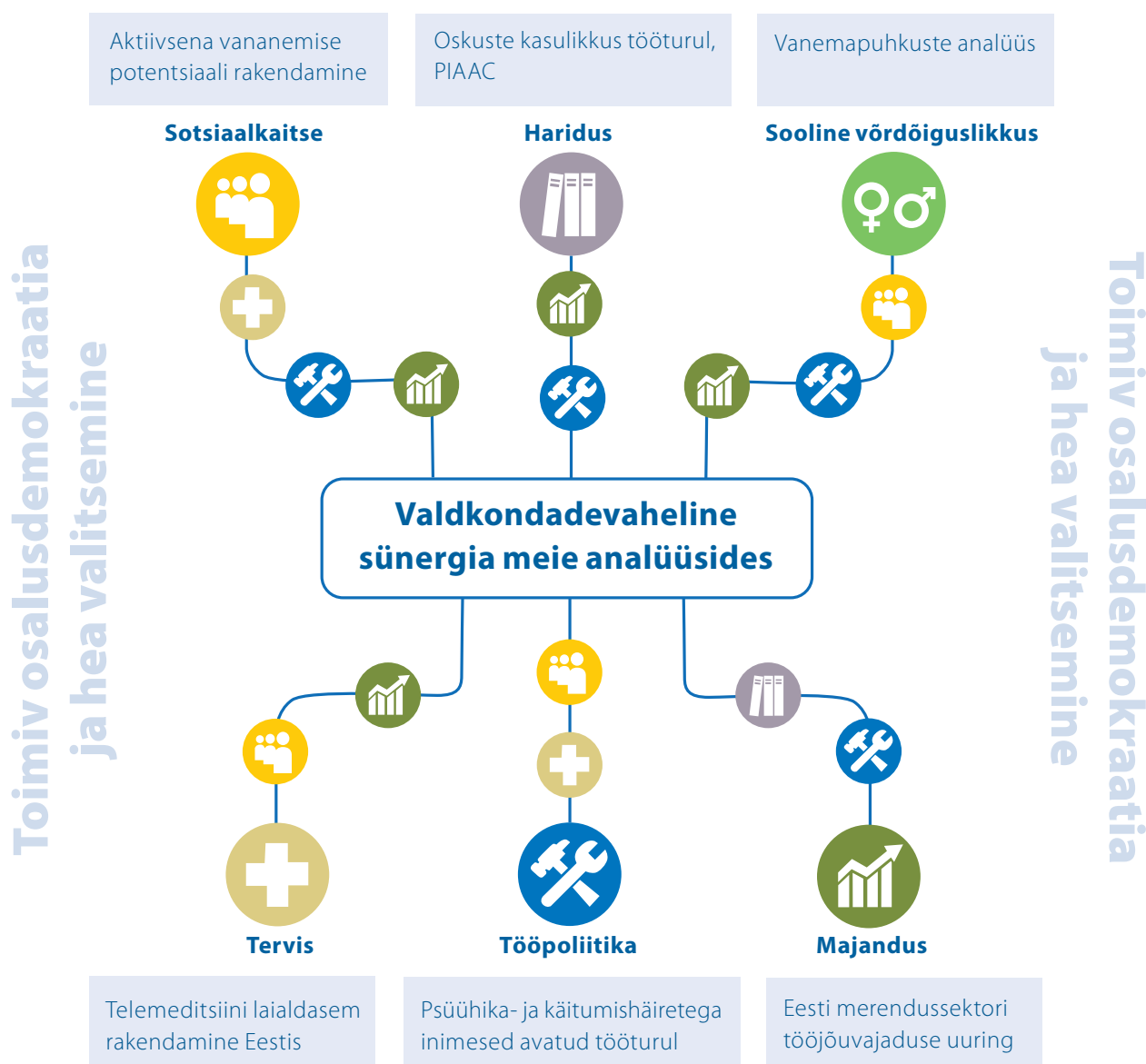
ANALÜÜSID

Suurima osa meie tööst moodustab analüütiline töö. Töötame selle nimel, et meie uuringud oleksid analüütiliselt kõrgetasemelised, sõltumatud ja praktikas rakendatavad. Kõik meie analüütiliste tööde tulemused on Praxis veebilehel tasuta avalikult kättesaadavad ja kasutatavad. See tähendab näiteks ka, et me ei võta teha analüüsitöid, mille tulemused oleks üksnes tellija teada. Mõtleme alati hoolikalt läbi, kuidas meie teadmistest ja analüüsitulemustest oleks praktikas võimalikult palju abi – et teha teadmispõhiseid otsuseid ja et oma soovitud kaasa aidata mingi ühiskondliku probleemi lahendamisele.

Kuna meil töötavad erinevate valdkondade analüütikud ja eksperdid, on üks meie tugevusi mitut valdkonda hõlmavate ehk interdistsiplinaarsete analüütiliste tööde

võimekus. Erinevate valdkondade ekspertiisi põimivad tööd on olulised ka selleks, et leevendada nn nurjatud probleeme (nn *wicked issues*), mis eeldab erinevate valdkondade sünergiat ja koostööd.

2014. aasta oli just interdistsiplinaarsete tööde poolest väga põnev ja mitmekesine. Alloleval joonisel on illustreeritud valdkondadevahelised seosed, mida oma töödes käsitlesime. Kõige rohkem oli möödunud aastal *majanduse-hariduse-tööpoliitika* kokkupuutekohtades selliseid töid – näiteks osalesime täiskasvanute oskuste uuringus (PIAAC), analüüsisime ja algatasime arutelu talendipoliitika üle ja alustasime uuringut siseturvalisuse valdkonna hariduse vastavusest tööandjate vajadustele.

IDEED

Meid inspireerib mõte, et oma tööga aitame kaasa Eestit edasiviivate oluliste muutuste sünnile. Ühiskondlikuks arenguks on lisaks analüüsidele vaja ka uusi mõtteid, et harjumuspärane käitumine ei viiks paigalseisuni. Vabakonna organisatsioonina püüame välja pakkuda ideid ja eksperimenteerida lahendustega, mis toovad uut vaatenurka mõnele nn habemega probleemile. 2014. aastast võib esile tuua mitmeid selliseid ideid, mille ellurakendamise suunas ka jätkame.

Avasime maksukalkulaatori, mis aitab välja arvutada isikliku maksukoormust

2013. aasta lõpus avasime meieraha.ee keskkonnas isikliku maksukoormuse arvutamiseks kalkulaatori. See anonüümne, interaktiivne keskkond annab igale maksu maksjale teada just tema enda tulude ja kulude põhjal arvestatud maksukoormuse. Arvestatud on maksukoormust inimese kohta, mis tekib kõikidest maksudest kokku, seega sisaldab tulemus nii töötamise kui tarbimisega seotud kulusid. 2014. aastal arendasime süsteemi edasi ja nüüd on kalkulaator ka inglise keeles, mis annab välisriigist äsja saabunud või ajutisele töötajale võimaluse hinnata enda maksukoormust.

Meieraha keskkonna unikaalseid külastusi oli 2014. aasta jooksul üle 23 tuhande, sellest 12% on korduval. Alates loomisest 2013. oktoobris on aga meieraha.ee leheküljel olnud ligi 75 tuhat unikaalset külastust.

Koos Heateo Sihtasutusega käivitame ühiskondliku mõju osakute mudeli

Ühiskondliku mõju osakute (Social Impact Bond ehk SIB) näol on tegemist uudse investeerimismudeliga, mille eesmärk on tõsta ühiskondlike probleemide lahendamise tulemlikkust. Tegemist on kolme osapoole - erainvestorite,

riigi ja vabaühendus(t)e - vahelise lepinguga, mille puhul investeerivad erainvestorid ühe konkreetse ühiskondliku probleemi lahendamisse. Probleemi hakkab lahendama võimekas vabaühendus, kellel on innovaatiline ja mõjus lähenemine. Kui nende lahendus toob kokkulepitud aja jooksul paremaid tulemusi kui olemasolev riiklik teenus, tasub riik investorile tehtud investeeringu koos intressiga.

Praxis vaatles lähemalt kolme sihtrühma - noored õigusrikkujad, perevägivalla kasutajad ning riskirühma kuuluvad noored lapsevanemad ning analüüsis, kuidas SIB mudel nende probleemide lahendamiseks sobib. 2015. aastal valitakse valdkond ning hinnatakse uue lahenduse kulutõhusust ja mõju.

Mitu Rahvakogu ettepanekut jõudis seadusesse

2012. aastal sai alguse ettevõtmine, mis oli Eesti ühiskonnas mõnevõrra ootamatugi, kuna vabakond ja kodanike hääl sekkus poliitikasse sootuks teisiti kui valimispäeval. Rahvakogu protsessis oli üks oluline partner ja eestvedaja ka Praxis. Nüüd on aeg vaadata tagasi, mis on olnud algatuse mõju. Riigikogu Põhiseaduskomisjon võttis Rahvakogu ettepanekud kaalumisele 2012. aasta kevadel ja 2014. aasta lõpuks oli kas täielikult või osaliselt seaduseks saanud 7 ettepanekut 15st.

Praeguseks on riigikogu vastu võtnud ühe uue seaduse (rahvaalgatuse ehk kollektiivsete pöördumiste kohta) ning teinud paar muudatust erakonnaseaduses, mis järgisid Rahvakogus välja pakutud lahendusi. Veel mõned asjad otsustati muuta erakondade tegevuse ja rahastamise korraldamisel, kuid lahjemalt, kui rahvas tahtis. Arvestatud sai vähem kui pool ja tegemata jäi enam kui pool rahvalt tulnud ja nii ekspertide kui ka kodanike toetuse pälvinud ettepanekutest. Mõned ettepanekud käidi välja enne 2015. a. Riigikogu valimisi uute parteide poolt.

Kriminaliseerida ebaseaduslikud annetused erakondadele**

RAHVAKOGU
ETTEPANEKUTE SEIS

Rahvaalgatuse seadustamine*

Muuta erakondade rahastamist nii, et 50 % rahast jagatakse kõigi künnise ületanud parteide vahel võrdselt ja 50% kõigi valimistel osalenud erakondade vahel sõltuvalt häältearvust**

Kautsjoni vähendamine*

8 ettepanekut ei ole ellu viidud

Suurendada erakondade rahastamise järelvalvega tegelevate asutuste volitusi**

Erakonna asutamiseks vajaliku liikmete arvu vähendamine*

Anda üksikkandidaadile mandaat tingimusel, et kandidaat kogub vähemalt 75% ringkonna lihtkvoodist**

ARUTELUD JA OSAPOOLTE KAASAMINE

Panustame sellesse, et ühiskondlik arutelu oleks sisukas, edasiviiv ning looks laiema kaasamõtlemise ringi. Edasiviivad otsused sünnivad koostöös. Et tagada otsuste parim võimalik kvaliteet ning legitiimsus, peavad asutused kaasama huvirühmi ja avalikkust neid puudutavate otsuste kujundamisse. Kuna Praxise üheks tugevuseks on kaasmisprotsesside juhtimine ja nõustamine, olid sel aastal meie vedada mitmed olulised arutelud, seminarid ja konverentsid. Tõstasime poliitikakujundajate ja sihtgruppide seas teemasid, mis vajavad mitmetasandilist koostööd.

Näiteks arutasime ametnike, poliitikute ja teadlastega Eesti talendipoliitika teemal, osutades vajadusele selgelt juhtida kõrgelt kvalifitseeritud tööjõu poliitikat. Samuti tõime ühiselt inforuumi haridusvaldkonna eksperdid, et mõtestada Eesti koolivõrgu tulevikku. Olulise panuse andsime IKT-ala hariduse edasiste suunda läbimõtlemisel, kaasates nii kõrg- kui kutsekoolide juhte ja valdkonna ettevõtjaid. Neid ja teisi teemasid tõstasime ka meedias, et tekitada avalikku arutelu Eestit puudutavate arengusuundumuste ja lahendusteede üle.

Tõime kokku osapooli, et arutada tulevikutrendide üle

Millised trendid mõjutavad tulevikus vabaühendusi?

Koostöös EMSLiga lõime käima algatuse, mille eesmärk oli ühenduste abiga koostada ülevaade trendidest, mis nende toimimist lähitulevikus mõjutavad. Tulevikugrupi ideele on tõuke andnud esmajoonel Suurbritannia vabaühenduste eestkostekoostööorganisatsiooni NCVO ellu viidud projekt Third Sector Foresight, mis aitas just väikestel ja keskmistel vabaühendustel arvestada väliskeskkonna muutustega. Osalejaid oli ligi 200 Eesti vabaühendustest ning tagasisides märgiti, et tulevikugrupi tegevuste lisaväärtuseks oli võimalus tulevikku hindamine oma organisatsioonis läbi proovida.

Missugune on tuleviku noor tegija aastal 2030?

Praxise ja ENTK koostöös toimunud noorteseire konverentsiga kaasasime ligi 150 noorsootöö ala eksperti ja poliitikakujundajat, et visioneerida noorte eluolu üle tuleviku Eestis. Ettekanded pakusid inspiratsiooni mõtestamiseks, milline on noorte roll tulevikus, missugune on tuleviku noor tegija ja milliseid väljakutseid ühiskonnale esitab. Kuhu suunab noori tööturg, haridus, kultuur ja noorsootöö aastaks 2030 ja kuidas suunavad noored ühiskonna arengut.

Kaasamisürituste disain ja elluviimine

Kümmekond aastat tagasi oli Praxis üks esimesi kaasamis- teema tõstatajaid Eestis, panustades aastaid kaasamis- teemalistesse analüüsidesse ja koolitades nii ametnikke kui vabakonna esindajaid. Viimastel aastatel oleme roh- kem jaganud oma kogemusi kaasamisürituste disainijana ja kaasamisprotsesside nõustajana. 2014. aastal tegime rätsepatööna mitmed eritüübilisi kaasamisüritusi ja inspi- ratsiooniseminare.

Kasutades laia valikut töömeetodeid nagu näiteks:

- *Probleemide määramise töötoad*
- *Ühisarutelud moderaatoril toel*
- *Kaasahaaravad lühiesitlused Pecha Kucha meetodil*
- *Maailmakohviku aktiivarutelu lahendusideede genereerimiseks*
- *Inspiratsioonisõnavõttud ja ettekanded arutelude käivitajana*

Üheks sisuka diskussiooni vormiks on juba aastaid olnud Praxise Mõttehommikud™. See on meie poliiti- kaseminaride sari, mis suunatud erinevatele sihtrüh- madele, eesmärgiga pakkuda fokuseeritud vormis võimalust osaleda ühiskonna tulevikuvisiooni ku- jundamisel ideede varases faasis. Mõttehommikutel tutvustatakse üldjuhul värskest valminud poliiti- kaanalüüse, nende olulisemaid järeldusi ning soovi-

tusi poliitikameetmete arendamiseks. Mõttehommiku põhiväärtuseks on oluliste otsustuskohtade üle toimuv arutelu, milles osalevad antud teemaga seotud erine- vad osapooled: ametnikud, poliitikud, kodanikuühis- konna- ja ettevõtlusorganisatsioonid, valdkonna uurijad ja eksperdid ülikoolidest ja teistest teadmus- organisatsioonidest.

2014. aastal toimusid mõttehommikud kahel aktuaalselt eemal:

- **IKT-hariduse ja tööturu vajaduste ühitamisest.** Keskenduti küsimustele, mida kutseõppeasutused ja kõrgharidusasutused saaks teha tõhusama valdkondadevahelise integratsiooni saavutamiseks ning mida nad selleks vajavad. Arutelu tulemused olid oluliseks sisendiks edaspidiste IT-hariduse väljakutsete lahendamiseks.
- **Eesti talendipoliitika ja olukord välistööjõu, välisüliõpilaste ja välismaal elavate eestlastega.** Keskenduti talendipoliitika teemale ja oli jätkuks Praxise koostatud analüüsile Eesti talendipoliitika olu- korrast, mille raames anti välja ka Talendipoliitika käsiraamat. Mõttehommiku eesmärk oli mõtestada uuringus välja toodud probleeme talendipoliitika valdkonnas, kirjeldada välistööjõu olukorda ja arengu- võimalusi Eestis, välisüliõpilaste ning välismaal elavate eestlaste võimalikku rolli ja panust Eesti tööturul. Nii eelnev analüütiline töö kui arutelu olid mh sisendiks Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumile talendipoliitika töörühma moodustamiseks ning vastava tegevuskava väljatöötamiseks.

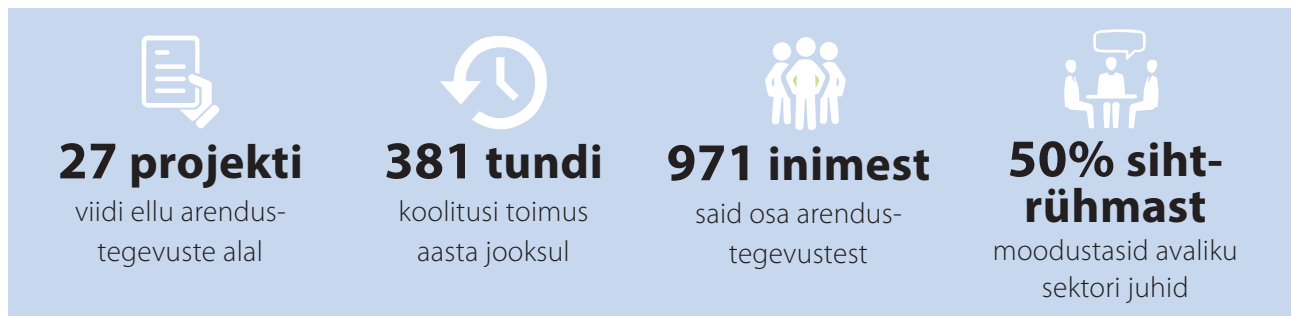
TUGI, ET TARGALT TEGUTSEDA: INIMESTE ARENDAMINE

Uuringute ja analüüside käigus saadud uutel teadmistel ning avastustel on suurem ühiskondlik mõju, kui neid põimida koolitus- ja arendustegevustega. Uuringust tekkinud ideid saab jagada laiema hulga inimestega. Seepärast on Praxis võtnud eesmärgiks pakkuda oma tegevusvaldkondades ka erinevaid arendustegevusi: koolitused, arenguprogrammid, õppeviisid, arenguseminarid, konverentsid jms. Praxise plaan pole kunagi olnud muutuda tavapäraseks koolitus- ja konsultatsiooniasutuseks. Samuti ei soovi me konkureerida vald-

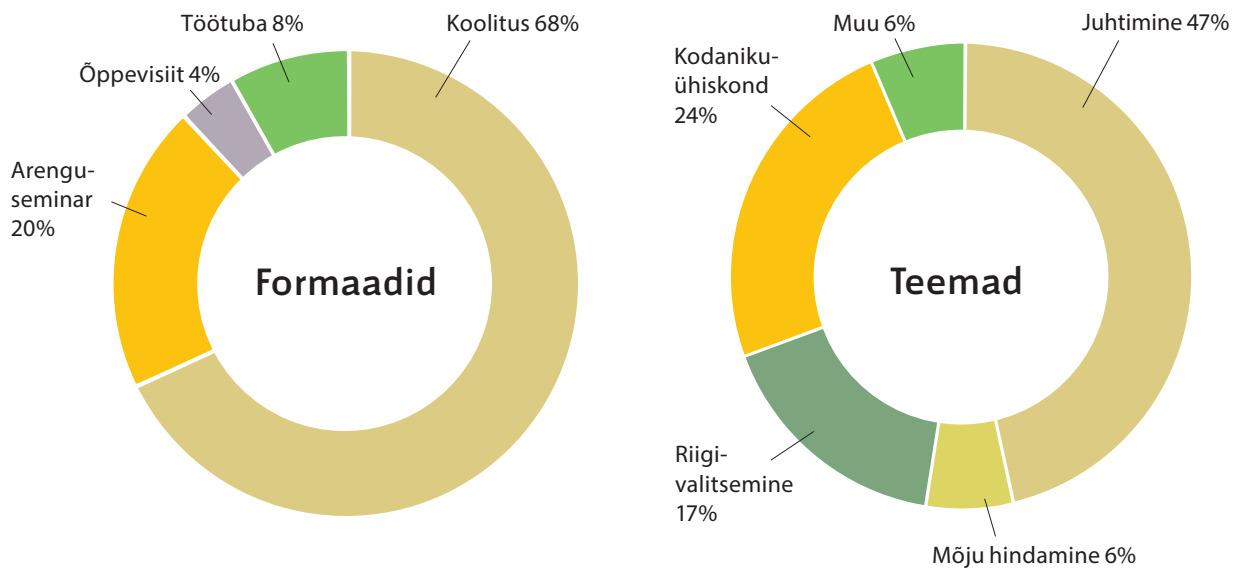
kondades, kus on Eestis juba tugevad koolituspakkujad olemas. Arendustegevusi pakume vaid teemadel, mis vastavad meie strateegilistele eemärkidele ning kus meie hinnangul puuduvad piisavalt kvaliteetsed koolitusteenused. Sellega tahame tõsta valdkonnaga seotud inimeste teadmisi ja oskusi ning seeläbi parandada valdkonna toimimist. Oma arendustegevuste valikul lähtume ka eeldusest, et see peab olema meie endi jaoks huvitav ja arendav.

2014. aastal töötasime Rahandusministeeriumi tellimusest välja laiapõhjalise avaliku teenistuse keskastmejuhtide arenguprogrammi KAJA ning korraldasime samale sihtrühmale ka konverentsi. Avaliku teenistuse juhid on poliitikakujundamise protsessis kriitilise tähtsusega, mistõttu on see sihtrühm meile jaoks väga olulisel kohal. Juhtide teadmiste, hoiaku ja käitumise muutmisega saame mõjutada seda, kuidas Eestis poliitikat kujundatakse ja ellu viiakse.

Koolitus- ja arendustegevused 2014. a. formaadi ja teemade lõikes, osalejate arvu põhjal

Üha enam soovitakse osa saada meie kogemustest ka teistes maades

Osalejate arvu järgi oli peamiseks arendustegevuse vormiks **koolitus**, kus meie programmides osales kokku 655 inimest. Selle formaadi alla kuuluvad mitmesugused tegevused, alates poolepäevastest meistriklassist ning lõpetades 11-päevase põhjaliku arenguprogrammiga avaliku teenistuse keskastmejuhtidele. Korraldasime ka 2-päevase strateegilise juhtimise koolituse ca 160-le ametnikule kümnes grupis.

Üha enam paluvad erinevad organisatsioonid Praxiselt abi ka arengukavade ja strateegiliste eesmärkide seadmisel. Toetudes oma analüütilisele tööle mitmes ühiskondlikult olulises valdkonnas, saame olla juhtidele kasulikud organisatsiooni **arenguseminaride** mõtestamisel ja sisustamisel. Lisaks valdame tänu oma pikaajasele tegevusele kodanikuühiskonnas erinevaid kaasavaid meetodeid, mis on rakendatavad ka koostöö ning kogemuste jagamise soodustamiseks teistes sektorites. 2014. aastal toetasime arenguseminaride korraldamisel kolme organisatsiooni.

Kui enamus eelpool kirjeldatud arendustegevustest tegelevad probleemidega süvitsi ning hõlmavad väiksearvulisi rühmasid, siis konverentsid aitavad meil oma sõnumeid edastada suuremale auditooriumile. Lisaks oli Praxis seotud nelja **konverentsi** korraldamisega.

Valdkonniti olid meie olulisemad koolitus- ja arendustegevused seotud **juhtimisega**. Juhtimise valdkonna väljaarendamisele on Praxis investeerinud juba mitmeid aastaid.

Kui siiani olid peamiseks sihtgrupiks avaliku teenistuse tippjuhid ja nende järelkasv, siis nüüd on lisandunud keskastmejuhtide arendamine.

Üha populaarsemaks muutub ka **mõju hindamise** valdkond. Kui siiani on tegeletud mõju hindamise teemaga rohkem teoreetilisel tasandil, siis nüüd otsivad organisatsioonid üha enam praktilist tuge oma tegevuste mõju hindamisel. Samal põhjusel tuntakse suuremat huvi ka analüütiliste oskuste parandamise vastu. Jätkuvalt teeme ka **kodanikuühiskonna arendamisega** seotud koolitusi.

Ukrainlaste õppevisiit Praxisesse

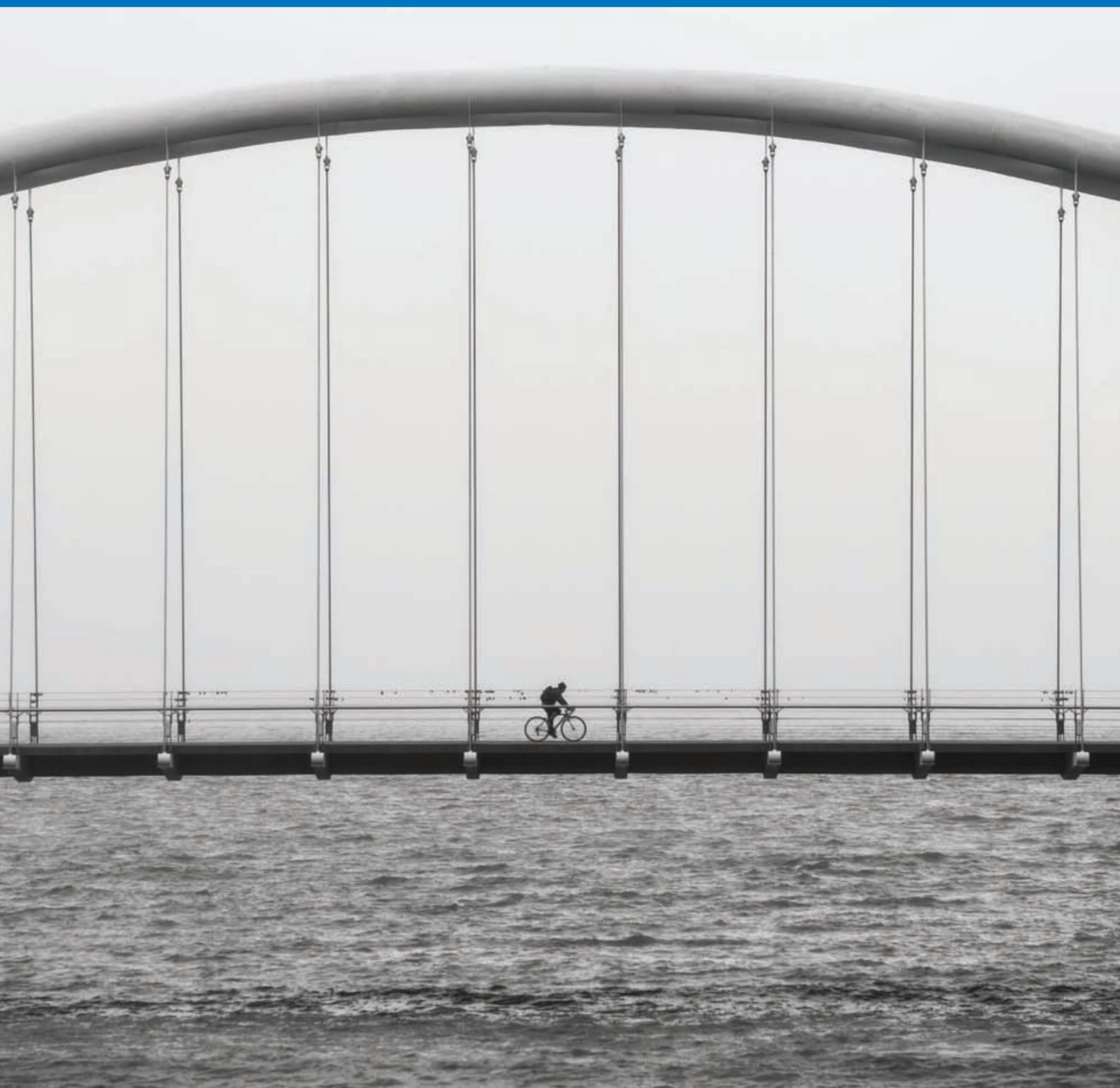

Egiptuse ajakirjanike visiit

TEGEVUSSUUNAD HARIDUS

Haridusvaldkonnas soovime oma tegevusega aidata kaasa targa hariduspoliitika kujundamisele, pakkudes ja vahendades poliitikakujundajatele ning teistele huvirühmadele selleks vajalikke teadmisi. Lisaks uusi teadmisi loovatele tegevustele tahame mõttekeskusena pidevalt jälgida hariduspoliitikas toimuvat, rääkides aktiivselt kaasa keskses hariduspoliitika aruteludes ja asetades rõhu arutelude teadmispõhisusele. Strateegias oleme välja toonud kolm peamist fookust, millele lähiaastatel soovime keskenduda. Need on õppe ja tööturu sidususe suurendamine, õpetamise kvaliteet ja võrdväärne ligipääs haridusele.

selt kaasa keskses hariduspoliitika aruteludes ja asetades rõhu arutelude teadmispõhisusele. Strateegias oleme välja toonud kolm peamist fookust, millele lähiaastatel soovime keskenduda. Need on õppe ja tööturu sidususe suurendamine, õpetamise kvaliteet ja võrdväärne ligipääs haridusele.

Haridusvaldkonna olulisemad tööd

Eesti üldhariduse koolivõrgu analüüs aastaks 2020

– Haridus- ja Teadusministeeriumi tellitud prognoosi eesmärk oli anda ülevaade sellest, milline võiks siinne koolivõrk välja näha 2020. aastal, võttes arvesse rahvastikutupsse ning hariduspoliitika suundumusi, sest tänane koolivõrk on hariduse vajadustele ilmselgelt suureks jäänud. Analüüsi tulemused olid oluliseks aluseks laiematele aruteludele koolivõrgu tuleviku üle nii meedias kui ka poliitikakujundajate seas, samuti otseks sisendiks ministeeriumile koolivõrgu programmi 2015-2018 kujundamisel. Lisaks on prognoosi põhjal hakanud mitmed Eesti maakonnad ja kohalikud omavalitsused oma koolivõrku ümber kujundama.

Eesti talendipoliitika analüüs. Eesmärk oli anda ülevaade poliitikavaldkonna hetkeseisust, keskendudes lisaks talendipoliitika juhtimisele ka kolmele konkreetsemale alateemale: a) välispäritolu kõrgeltkvalifitseeritud töäjõud, b) välisüliõpilased, c) väliseestlased (diaspora). Töö peamise tulemusena selgus, et Eestis on välistöäjõu siameelitamise ja siin hoidmise probleeme teadvustatud nii riigi tasemel kui tööandjate poolt, kuid seni ei ole selgelt kokku lepitud, millised on prioriteedid ja kuidas talendipoliitika kontekstis strateegilisi valikuid tehakse. Töö raames valmisid lisaks inglise keelsele uuringuaruandele ka kolm eesti keelset poliitikaanalüüsi, anti välja talendipoliitika käsiraamat ning korraldati

seminar koostöös Riigikogu Majanduskomisjoniga ja Praxise Mõttehommik tulemuste üle arutlemiseks.

Immigratsioonitaustaga laste ja noorte haridusvõimalused Baltimaades – Praxise töö tulemusel on valminud inglisekeelne võrdlev ülevaade Balti riikide hariduspoliitikast rändetaustaga laste puhul. Meie töö pani aluse Baltimaade haridusministeeriumite vahelisele koostööle selles valdkonnas (toimus kolm kohtumist) ning lõime kontaktide võrgustiku, mida ministeerium kasutab teiste sama teema projektide puhul. Meie regionaalset initsiatiivi on esile toodud ka Euroopa tasandil.

Muudest teemadest jätkasime tööd **noorteseirega**, millega oleme tegelenud alates 2010. aastast. 2014. aastal koostasime järjekordse aastaraamatu Noorsootöö tulemuslikkuse hindamine ning korraldasime traditsiooniks saanud Noorteseire konverentsi, kus arutati viimast kümnendit iseloomustavate valdkondlike tendentside üle. Lisaks panustasime omapoolsete nõuannetega uue **haridusseaduse ettevalmistamise protsessi**. Eesti Vabariigi haridusseadus on kehtinud juba 1992. aastast, kuid ootused haridusvaldkonnale on oluliselt muutunud ja haridusseadusel on haridusvaldkonna väljakutsete ja eesmärkidega üha vähem seost. Praxise eksperthinnangute kaasabil sündis analüüs ja ettepanekud uue haridusseaduse eelnõu koostamiseks.

Fookusteemad

Õppe ja tööturu sidususe suurendamine

Aitame kaasa sellele, et hariduse ja tööturu poliitikakujundamine oleks omavahel seostatud ja tulemuslikum. Tööturu vajaduste kõrval on vajalik luua võimalused individuaalseks eneseteostuseks ja mitmekülgseks arenguks, mis omakorda toetab ühiskonna sidusust.

Õpetamise kvaliteet

Õpetamiskustele tähelepanu osutades soovime kaasa aidata sellele, et tööandjate, õppejõudude ja õppurite rahulolu hariduse kvaliteediga suureneks, vastutus tulemuslikkuse eest jaotuks kõigi poolte vahel ning väljalangevus õppe erinevatel tasemetel väheneks.

Võrdväärne ligipääs haridusele

Arvestades Eesti inimvara piiratust ja demograafilist olukorda, on eriti oluline, et igale õppijale oleks tagatud võimete kohane. Pöörame tähelepanu haridusele võrdväärse ligipääsu teemale ning panustame, et arvestatakse ka eri taustaga inimeste eripära ja huvidega.

Ülevaade 2014. aasta tööst strateegiliste fookusteemade lõikes

Fookusteema 1: Õppe ja tööturu sidususe suurendamine

Mida tegime 2014?	Mis kasu sellest on? Meie töö mõju / oodatav mõju
Eesti talendipoliitika analüüs	Meie töö tulemusel tõstatati poliitikakujundajate ja sihtrühmade seas Eesti talendipoliitika teema ning osutati vajadusele Eestis selgemalt juhtida kõrgelt kvalifitseeritud tööjõu poliitikat. Projektile järgnes MKMi poolt talendipoliitika töörühma moodustamine ning vastava tegevuskava väljatöötamine.
Täiskasvanute oskuste rahvusvaheline uuring (PIAAC) aruannete koostamine (koostöös Centariga, jätkub 2015)	PIAAC aruannete tulemused ja soovitusel on oluliseks sisendiks Haridus- ja Teadusministeeriumile senise hariduspoliitika hindamiseks ja uute sihtide kujundamiseks, sest edukaks toimetulekuks vajalikud oskused on tänu PIAAC tööle võrreldavalt mõõdetavad ja õpitavad.
Analüüs siseturvalisuse valdkonna hariduse sisust ja tööandjate rahulolust sellega (jätkub 2015)	Selgitasime välja lahknevused siseturvalisuse valdkonna tööandjate vajaduste ja Sisekaitseakadeemias õpetatava vahel. Samuti oli töö oluline roll erinevate osapoolte ootuste ja vajaduste kokkutoomisel. Näiteks moodustati meie töö tulemusel Siseministeeriumi juurde selleteemaline koostöökoos.
Euroopa Komisjoni nõustamine Eesti hariduse ja koolituse küsimustes	Meie töö tulemusel on Euroopa Komisjonis Eesti haridusteemadega tegelevad ametnikud paremini informeeritud Eestis tehtavate hariduse ja tööjõu oskustega seotud poliitiliste otsuste sisust, taustast ja erinevate osapoolte hinnangutest.
Täiskasvanute tööalase koolituse riikliku koolitustellimuse protsessi ülevaade ja eksperthinnang	Töö tulemusel said erinevad osapooled selge ja ühise arusaama senistest koolituste planeerimis- ja rahastamissüsteemidest, andsime soovitusi, kuidas paremini erinevaid osapooli nendes protsessidesse kaasata ning kuidas planeerida täiskasvanute koolitusi selliselt, et need aitaks saavutada seatud eesmärgi.

Fookusteema 2: Õpetamise kvaliteet

Mida tegime 2014?	Mis kasu sellest on? Meie töö mõju / oodatav mõju
Poliitikaülevaated Euroopa Komisjonile: üldhariduse kvaliteeditagamise süsteemist ja: uudestest pedagoogilistest lähenemistest	Meie koostatud ülevaated annavad EK-le ekspertteadmist nende teemade kohta Eesti kontekstis. Samuti on meie töö üheks sisendiks Euroopa Komisjonile algatuse "Rethinking Education" ja programmi Education and Training 2020 hindamiseks ja täiendamiseks.
Eesti põhikooli- ja gümnaasiumivõrgu analüüs aastaks 2020	Analüüsi tulemusel saadi ülevaade sellest, milline võiks Eesti koolivõrk välja näha kuue aasta pärast, võttes arvesse rahvastikuprotsesse ning hariduspoliitika suundumusi. Meie analüüsi tulemused olid otseseks sisendiks Haridus- ja Teadusministeeriumile koolivõrgu programmi 2015-2018 kujundamisel, samuti on prognoosi põhjal hakanud mitmed Eesti maakonnad ja kohalikud omavalitsused oma otsuseid tegema või spetsiifilisemaid koolivõrgu analüüse teostama/tellima.
Üliõpilaste tagasiside Eesti kõrgkoolides	Seni puudus selge ülevaade ja võrdlus selle kohta, kas ja kuidas erinevad õppeasutused Eestis kasutavad üliõpilaste tagasisidet. Töö tulemusel valminud ülevaade ja analüüs on heaks sisendiks kõrgkoolidele oma tagasisidesüsteemide arendamisel. Oleme saanud mitmest koolist infot, et meie töö on olnud aluseks edasiste tegevuste kavandamisel.
Õpetajapoliitika ülevaated NEPC võrgustiku riikides	Õpetajapoliitika arendamine on NEPC võrgustiku üheks peamiseks strateegiliseks prioriteediks ning Praxise kaastööl koostati põhjalik ja võrdlev ülevaade õpetajapoliitika tugevustest, nõrkustest ja väljakutsetest 10 erinevas riigis. Seeläbi on tõusnud võrgustikku kuuluvate asutuste esindajate teadmised praegusest õpetajapoliitika olukorrast erinevates riikides ning on võimalik olnud kaardistada ja kokku leppida võimalikud uued projektideed.

Fookusteema 3: Võrdväärne ligipääs haridusele

Mida tegime 2014?	Mis kasu sellest on? Meie töö mõju / oodatav mõju
Üliõpilaste sotsiaalmajanduslik olukord ja eluolu Euroopas (Eurostudent) (jätkub 2015)	EUROSTUDENT on ainus üle-euroopaline võrdlusuuring, mis kogub andmeid kõrghariduse sotsiaalse mõõtme kohta, et hinnata poliitiliste edukust ja tuua välja peamisi probleemkohti terves Euroopas. Selle uuringu andmeid kasutatakse nüüdsest koos Eurostati andmetega ametlikult Euroopa Komisjoni poolt kõrghariduspoliitika monitoorimisel ja kujundamisel.
Üliõpilaste ja õppejõudude mobiilsus Erasmus programmis majanduskriisi ajal	Uurisime üliõpilaste ja õppejõudude mobiilsustrende 10 erinevas Euroopa riigis majanduskriisi ajal. Töö aitas välja selgitada võimalikke põhjuseid, mis võivad mõjutada inimeste otsuseid Erasmus programmi raames mobiilsed olema. Töö tulemusel on võimalik muuta mobiilsusprogrammi toetuskeeme selliselt, et majanduskriisi ei takistaks õppejõududel ja üliõpilastel välismaal õppida või töötada.
Euroopa uurimisvõrgustik immigratsioonitaustaga laste ja noorte hariduse alal (Sirius võrgustik)	Praxise töö tulemusel on valminud inglisekeelne võrdlev ülevaade Balti riikide hariduspoliitikast rändetaustaga laste hariduse kontekstis. Meie töö panustab sellesse, et migratsioonitaustaga ja vähemusrahvustest lastel oleks võrdsed võimalused hariduse omandamiseks nagu põlisrahvuseltgi.

MAJANDUS

Majanduspoliitika programmi eesmärk on aidata kaasa Eesti majanduse teadmistemahukuse ja innovaatsilisuse suurendamisele ning rahvusvahelise konkurentsivõime tõstmisele. Selleks analüüsitakse majanduskeskkonda mõjutavaid võtmeprobleeme, algatatakse majanduspoliitilisi diskussioone ja dialooge ning tehakse ettepa-

nekuid majanduskeskkonna parendamiseks nii valitsusele kui ka ettevõtetele. Lähiaastate peamised teemad on seotud majanduse konkurentsivõime kasvu, teadmispõhise ettevõtluse arendamise, riigi raha tõhusama kasutamise ning loodusressursside säästlikuma kasutamisega majanduses.

Majandusvaldkonna olulisemad tööd

Keskkonnatasude süsteemi muutmise ettepanekute sotsiaal-majanduslik mõju perioodil 2015–2020. Töö tulemusena juhiti poliitikakujundajate tähelepanu sellele, et ehitusmaavarade kaevandamise korral kaheosalise tasu kehtestamine muudab kasutajate seisvate karjäärade omamise kulukaks ning avaldab seega ettevõtetele olulist survet loobuda kasutamata lubadest. Vee- ja soojamajanduses planeeritud poliitikalikud avaldaksid mõju vee-ettevõtetele ning soojatootjatele ja seeläbi ka leibkondadele. Kõige enam mõjutaksid muutused keskkonnatasudes aga põlevkivi- ja energeetikatööstust.

Põlevkivitööstuse sotsiaal-majandusliku mõju hindamine, mille fookus oli põlevkivitööstuse mõju demograafilistele arengutele. Uuringus analüüsiti kolme erineva põlevkivitööstuse arengustsenaariumi mõju Ida-Viru maakonna rahvastiku ja tööturu arengutele aastani 2030. Uuringust selgus, et põlevkivitööstuse muutuste mõju

tööturule ilmneb ennekõike Ida-Viru piirkonna suuremates linnades. Negatiivsete stsenaariumide realiseerudes kahanevad füüsilise isiku tulumaksu tulud KOVidele ning kuhjuvate tööturu probleemide tõttu kasvab piirkondade sotsiaalne koormus. Jätkusuutlikul stsenaariumil on kohalikule piirkonnale ja tööturule siiski positiivne mõju.

Muudest teemadest uuriti väike- ja keskmise suurusega ettevõtete **e-eestvedamise oskuste** arendamisele suunatud riiklike poliitikate ja huvigruppide algatuste mõju ulatust. Töö tulemused näitasid, et üha enam on hakatud pöörama tähelepanu e-eestvedamise oskuste arendamisele mitmesuguste koolitusprogrammide kaudu (nt IT Akadeemia), kuid otseselt e-eestvedamise oskuste ja digitaalse ettevõtluse arendamisele keskendunud tegevusi on siiski veel vähe. Siiani on digitaalse ettevõtluse arendamise fookus olnud peamiselt IKT-mahukate idufirmade tekkimisel ja arendamisel.

Fookusteemad

Majanduse ja majandussektorite konkurentsivõime kasv

Eesti majanduse arengu põhitakistus on ettevõtete madal tootlikkus ja ekspordivõime ning kõrgelt kvalifitseeritud oskustööjõu puudus. Oma tööga aitame kaasa majandussektorite siseste struktuuri-muudatuste tekkele.

Riigi raha tõhusam kasutamine ja maksumuudatuste mõju arvestamine

Eelarvelised kulutused ja maksusüsteemid on pidevas muutumises, sest inimeste eelistused avaliku sektori pakutavate teenuste ja poliitiliste valikute suhtes muutuvad. Leida viise, et teha otsuseid, kuidas kasutada riigi raha tõhusamalt ja mõjusamalt.

Jätkusuutliku arengu tagamine ja ressursside säästlikum kasutamine

Piiratud ressursside tingimustes tuleb õppida ressursse tõhusamalt kasutama. Aitame kaasa, et looduskeskkonda mõjutavate kaalukate otsuste tegemisel arvestataks sotsiaal-majanduslikku mõju ning et selle tulemusena kasutataks ressursse säästlikumalt.

Teadmispõhise ja piirkondlikult tasakaalustatuma ettevõtluse arendamine

Toetame ja aitame kaasa, et väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted toimiksid ka väljaspool suurlinna. Ehkki ettevõtlusaktiivsus on Eestis üsna heal tasemel on endiselt probleemiks vähesed ettevõtlusoskused, mida tuleks arendada ja tugevdada.

Ülevaade 2014. aasta tööst strateegiliste fookusteemade lõikes

Fookusteema 1: Majanduse ja majandussektorite konkurentsivõime kasv

Mida tegime 2014?	Mis kasu sellest on? Meie töö mõju / oodatav mõju
Halduskoormuse analüüs ettevõtetele (Eesti kohta)	Osana EL ülestest analüüsist, uurisime Eesti ettevõtetele langevat halduskoormust tulenevalt vajadusest taotleda litsentse ja tegevuslubasid (hõlmas 28 liikmesriiki) ning õigusaktide nõuetega vastavusseviimisest (9 liikmesriiki kohta). Töö tulemuste põhjal teeb Euroopa Komisjon otsuseid ettevõtlustegevusega seotud halduskoormuse vähendamiseks.
Struktuursed muutused ja nende mõju töökohtadele ja töösuhetele IKT sektoris (Eesti osa)	Töö tulemused juhivad Euroopa Komisjoni tähelepanu sellele, et telekommunikatsiooni ja IKT sektori tegevused on üha enam teineteisega kattuvad. IKT sektoris on töötajaskond viimastel aastatel oluliselt kasvanud, kuid töösuhted on nõrgalt organiseeritud ja töötajate ja tööandjate vaheline sotsiaalne dialoog on praktiliselt olematu. Töös osutati vajadusele tõsta IKT sektori tööandjate organisatsioonide võimekust eesmärgiga suurendada sotsiaalset dialoogi IKT sektoris.
Eesti merendussektori tööjõu-vajaduse uuring (valmib 2015)	Uuring on sisendiks Eesti merendushariduse kontseptsiooni väljatöötamisel ja Eesti Merenduspoliitika edasiarendamisel.
Mitmekesisus Eesti ettevõtetes (valmib 2015)	Esmakordselt Eestis uuriti ettevõtete juhatuste mitmekesisust ja selle mõju ettevõtete majandustulemustele. Juhtisime poliitikakujundajate ja ettevõtjate tähelepanu sellele, et mitmekesisusest (soolisest, vanuselisest, hariduslik, rahvuslik, jne) saavad suurimat kasu ettevõtted, kes üritavad aktiivselt luua mitmekesisusega arvestavat töökeskkonda ning kasutavad mitmekesisusest tekkivaid eeliseid teadlikult ära.
Piiriülese transpordi arengu võrdlevanalüüs Helsinki-Tallinn ja Öresundi regiooni vahel	Töö tulemused võimaldavad Tallinna ja Helsinki linnavalitsustel ja vastava piirkonna kohalikel omavalitsustel teha otsuseid kahe regiooni vahelise transpordisüsteemide planeerimise efektiivsemaks korraldamiseks, mis panustaks regiooni majanduslikku arengusse.

Fookusteema 2: Riigi raha tõhusam kasutamine ja maksumuudatuste mõju arvestamine

Mida tegime 2014?	Mis kasu sellest on? Meie töö mõju / oodatav mõju
Keskkonnatasude muudatusettepanekute mõju hindamine	Töime välja ehitusmaavarade tänase tasusüsteemi probleemid ja soovitasime ehitusmaavarade puhul kehtestada kaheosaline tasu. Sedasi ei oleks ettevõtteid motiveeritud enam omama „igaks juhuks“ kasutamata kaevandamislubasid. Samuti toodi välja erinevate keskkonnatasude mõju suurus erinevate tasumääratõusude puhul - kõige enam mõjutaksid muutused keskkonnatasudes põlevkivi- ja energeetika-tööstust.

Fookusteema 3: Jätkusuutliku arengu tagamine ja ressursside säästlikum kasutamine

Mida tegime 2014?	Mis kasu sellest on? Meie töö mõju / oodatav mõju
Põlevkivi kasutamise demograafiliste mõjude analüüs aastani 2030	Töö tulemusena juhiti poliitikakujundajate tähelepanu sellele, et negatiivsete stsenaariumide realiseerudes kahanevad füüsilise isiku tulumaksu tulud KOVIDele ning kuhjuvate tööturu probleemide tõttu kasvab Ida-Virumaa piirkondade sotsiaalne koormus. Samuti, et kõigi analüüsitud stsenaariumide korral jaotuvad keskkonnatasud Ida-Viru maakonna kohalike omavalitsuste lõikes ebaühtlaselt.
Sonda kaevanduse sotsiaalmajanduslike mõjude hindamine	Sonda kaevandus on plaanis avada aastatel 2020–2024 ning esimene toodang on planeeritud aastale 2025. Kaevanduse rajamisel on väga oluline mõju kohalikule tööturule, ettevõtlusele ja kohalikule arengule laiemalt. Töö tulemused on sisendiks energiamajanduse poliitika kujundamisele.

SÄASTUDE kogumise edu sõltub paljuski harjumustest, regulaarsusest ja inimese enesekontrollivõimest

Helge pensionipõlv on teadlik valik

Mari Rell
Praxis analüütik

Eesti inimeste omadused on pensionikohustuslastele suured. Konjunktuuri mõju on nähtav, et Eesti elanike arv on võrreldes teiste riikidega vähenenud. Tänapäevaste pensionisüsteemide puhul on oluline, et inimesed oleksid teadlikud oma valikutest. Pensionikohustuslastele on oluline, et nad oleksid teadlikud oma valikutest. Pensionikohustuslastele on oluline, et nad oleksid teadlikud oma valikutest.

ma? Ei saa öelda, et inimesed poleksid teadlikumad. Vastupidi, nad on teadlikumad. Nad on teadlikumad. Nad on teadlikumad. Nad on teadlikumad.

lõpuks. Uuringu autorite hinnangul on teadlikus suundumus, mis tähendab, et inimesed on teadlikumad. Nad on teadlikumad. Nad on teadlikumad.

El tohigi jätta lootma ainult sõltavusale. Peab võtma ka individuaalse vastutuse.

Enamasti elanike finantsilise teadlikkuse suurendamiseks on vaja teha rohkem. Teadlikkuse suurendamiseks on vaja teha rohkem. Teadlikkuse suurendamiseks on vaja teha rohkem.

te omandamise algsuuna on noored ja lapsed, kelle harjumused on alles välja kujunenud. Selgub, et nad ei suuda teha teadlikke valikuid. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid.

te omandamise algsuuna on noored ja lapsed, kelle harjumused on alles välja kujunenud. Selgub, et nad ei suuda teha teadlikke valikuid. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid.

REPLIK

Säästmist mõjutab inimtüüp

Säästetud raha kogumiseks on vaja teha teadlikke valikuid. Säästetud raha kogumiseks on vaja teha teadlikke valikuid. Säästetud raha kogumiseks on vaja teha teadlikke valikuid.

Mari Rell
Praxis analüütik

Tugeva enesekontrollivõimega inimesed ei vaja märkimatuid säästmisabivõtteid.

ja loomulikult on endiselt inimesi, kes ei suuda teha teadlikke valikuid. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid.

Võib öelda, et inimesed, kes on teadlikumad, on teadlikumad. Nad on teadlikumad. Nad on teadlikumad. Nad on teadlikumad.

te omandamise algsuuna on noored ja lapsed, kelle harjumused on alles välja kujunenud. Selgub, et nad ei suuda teha teadlikke valikuid. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid.

Poolt ja vastu

Miko Kupts
Praxis noortemajanduslik

Euroopa Komisjon on esmärgiks võtnud lihtsama ja ühtsama käibemaksusüsteemi loomise. Tuleb öelda, et praegune käibemaksusüsteem on liiga keeruline. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid.

Toidukaupade käibemaksu alandamise poolt- ja vastuvõtmisele:

Poolt:
• Toidukaupade madalam käibemaks vähendab oluliselt väesemate leibkondade kulutusi. Eriti oluline efekt riikides, kus sissetulekud on väga ebavõrdsed.

Vastu:
• Käibemaksu alandamine suurendab riigi sissetulu. Eriti oluline efekt riikides, kus sissetulekud on väga ebavõrdsed.

Poolt:
• Käibemaksu alandamine suurendab riigi sissetulu. Eriti oluline efekt riikides, kus sissetulekud on väga ebavõrdsed.

Vastu:
• Käibemaksu alandamine suurendab riigi sissetulu. Eriti oluline efekt riikides, kus sissetulekud on väga ebavõrdsed.

Poolt:
• Käibemaksu alandamine suurendab riigi sissetulu. Eriti oluline efekt riikides, kus sissetulekud on väga ebavõrdsed.

Vastu:
• Käibemaksu alandamine suurendab riigi sissetulu. Eriti oluline efekt riikides, kus sissetulekud on väga ebavõrdsed.

Poolt:
• Käibemaksu alandamine suurendab riigi sissetulu. Eriti oluline efekt riikides, kus sissetulekud on väga ebavõrdsed.

Vastu:
• Käibemaksu alandamine suurendab riigi sissetulu. Eriti oluline efekt riikides, kus sissetulekud on väga ebavõrdsed.

Poolt:
• Käibemaksu alandamine suurendab riigi sissetulu. Eriti oluline efekt riikides, kus sissetulekud on väga ebavõrdsed.

Vastu:
• Käibemaksu alandamine suurendab riigi sissetulu. Eriti oluline efekt riikides, kus sissetulekud on väga ebavõrdsed.

Poolt:
• Käibemaksu alandamine suurendab riigi sissetulu. Eriti oluline efekt riikides, kus sissetulekud on väga ebavõrdsed.

Vastu:
• Käibemaksu alandamine suurendab riigi sissetulu. Eriti oluline efekt riikides, kus sissetulekud on väga ebavõrdsed.

Poolt:
• Käibemaksu alandamine suurendab riigi sissetulu. Eriti oluline efekt riikides, kus sissetulekud on väga ebavõrdsed.

Vastu:
• Käibemaksu alandamine suurendab riigi sissetulu. Eriti oluline efekt riikides, kus sissetulekud on väga ebavõrdsed.

Poolt:
• Käibemaksu alandamine suurendab riigi sissetulu. Eriti oluline efekt riikides, kus sissetulekud on väga ebavõrdsed.

Vastu:
• Käibemaksu alandamine suurendab riigi sissetulu. Eriti oluline efekt riikides, kus sissetulekud on väga ebavõrdsed.

Poolt:
• Käibemaksu alandamine suurendab riigi sissetulu. Eriti oluline efekt riikides, kus sissetulekud on väga ebavõrdsed.

Vastu:
• Käibemaksu alandamine suurendab riigi sissetulu. Eriti oluline efekt riikides, kus sissetulekud on väga ebavõrdsed.

Poolt:
• Käibemaksu alandamine suurendab riigi sissetulu. Eriti oluline efekt riikides, kus sissetulekud on väga ebavõrdsed.

Vastu:
• Käibemaksu alandamine suurendab riigi sissetulu. Eriti oluline efekt riikides, kus sissetulekud on väga ebavõrdsed.

OOTUSED JA REAALSUS

Praegune pensionisüsteem võimaldab senisest sissetulekust pensionina kätte saada 40 protsenti, ootused on aga poole suuremad.

Säästmisharjumuste parandamine vajab tõuget

Mari Rell
Praxis analüütik

inimesed on lihtsalt vähe teadlikud. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid.

inimesed on lihtsalt vähe teadlikud. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid.

inimesed on lihtsalt vähe teadlikud. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid.

inimesed on lihtsalt vähe teadlikud. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid.

inimesed on lihtsalt vähe teadlikud. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid.

inimesed on lihtsalt vähe teadlikud. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid.

inimesed on lihtsalt vähe teadlikud. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid.

inimesed on lihtsalt vähe teadlikud. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid.

inimesed on lihtsalt vähe teadlikud. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid.

FINANTSKÄITUMINE

Majanduskriisi tagajärjel on eestlaste finantskäitumine muutunud paremaks ja raha jääb järele.

Ettevõtlikus teeb eestlased aasta-aastalt rikkamaks

Mari Rell
Praxis analüütik

inimesed on lihtsalt vähe teadlikud. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid.

inimesed on lihtsalt vähe teadlikud. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid.

inimesed on lihtsalt vähe teadlikud. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid.

inimesed on lihtsalt vähe teadlikud. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid.

inimesed on lihtsalt vähe teadlikud. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid.

inimesed on lihtsalt vähe teadlikud. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid.

inimesed on lihtsalt vähe teadlikud. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid.

inimesed on lihtsalt vähe teadlikud. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid.

inimesed on lihtsalt vähe teadlikud. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid.

Põhjäreldused

• Eesti regulatiivne kõrgelt kvalifitseeritud tööjõu sissevõetav rändepoliitika kaudu. Kõrgelt kvalifitseeritud välisriikide kohalolek on eeltingimus poliitika ja strateegia väljatöötamiseks.

• Eesti rändepoliitika on pigem sissevõetav, mis tähendab, et inimesed on pigem sissevõetavad. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid.

• Kvalifitseeritud välisriikide kohalolek on eeltingimus poliitika ja strateegia väljatöötamiseks. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid.

• Kõrgelt kvalifitseeritud välisriikide kohalolek on eeltingimus poliitika ja strateegia väljatöötamiseks. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid.

• Kõrgelt kvalifitseeritud välisriikide kohalolek on eeltingimus poliitika ja strateegia väljatöötamiseks. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid.

• Kõrgelt kvalifitseeritud välisriikide kohalolek on eeltingimus poliitika ja strateegia väljatöötamiseks. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid.

Põhjäreldused

• Eesti regulatiivne kõrgelt kvalifitseeritud tööjõu sissevõetav rändepoliitika kaudu. Kõrgelt kvalifitseeritud välisriikide kohalolek on eeltingimus poliitika ja strateegia väljatöötamiseks.

• Eesti rändepoliitika on pigem sissevõetav, mis tähendab, et inimesed on pigem sissevõetavad. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid.

• Kvalifitseeritud välisriikide kohalolek on eeltingimus poliitika ja strateegia väljatöötamiseks. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid.

• Kõrgelt kvalifitseeritud välisriikide kohalolek on eeltingimus poliitika ja strateegia väljatöötamiseks. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid.

• Kõrgelt kvalifitseeritud välisriikide kohalolek on eeltingimus poliitika ja strateegia väljatöötamiseks. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid.

• Kõrgelt kvalifitseeritud välisriikide kohalolek on eeltingimus poliitika ja strateegia väljatöötamiseks. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid.

Põhjäreldused

• Eesti regulatiivne kõrgelt kvalifitseeritud tööjõu sissevõetav rändepoliitika kaudu. Kõrgelt kvalifitseeritud välisriikide kohalolek on eeltingimus poliitika ja strateegia väljatöötamiseks.

• Eesti rändepoliitika on pigem sissevõetav, mis tähendab, et inimesed on pigem sissevõetavad. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid.

• Kvalifitseeritud välisriikide kohalolek on eeltingimus poliitika ja strateegia väljatöötamiseks. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid.

• Kõrgelt kvalifitseeritud välisriikide kohalolek on eeltingimus poliitika ja strateegia väljatöötamiseks. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid.

• Kõrgelt kvalifitseeritud välisriikide kohalolek on eeltingimus poliitika ja strateegia väljatöötamiseks. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid.

• Kõrgelt kvalifitseeritud välisriikide kohalolek on eeltingimus poliitika ja strateegia väljatöötamiseks. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid.

Põhjäreldused

• Eesti regulatiivne kõrgelt kvalifitseeritud tööjõu sissevõetav rändepoliitika kaudu. Kõrgelt kvalifitseeritud välisriikide kohalolek on eeltingimus poliitika ja strateegia väljatöötamiseks.

• Eesti rändepoliitika on pigem sissevõetav, mis tähendab, et inimesed on pigem sissevõetavad. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid.

• Kvalifitseeritud välisriikide kohalolek on eeltingimus poliitika ja strateegia väljatöötamiseks. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid.

• Kõrgelt kvalifitseeritud välisriikide kohalolek on eeltingimus poliitika ja strateegia väljatöötamiseks. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid.

• Kõrgelt kvalifitseeritud välisriikide kohalolek on eeltingimus poliitika ja strateegia väljatöötamiseks. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid.

• Kõrgelt kvalifitseeritud välisriikide kohalolek on eeltingimus poliitika ja strateegia väljatöötamiseks. Nad ei suuda teha teadlikke valikuid.

TERVIS

Tervisepoliitika programmi eesmärk on aidata kaasa Eesti elanikkonna tervise paranemisele, pakkudes lähendusi inimkeskse ja jätkusuutliku tervisesüsteemi arendamiseks. Otsime uuringute ja analüüside toel lahendusvõimalusi tuvastatud probleemkohtadele ning viime saadud teadmisi aktiivselt erinevate huvirühmade ja

otsustajateni, et toetada teadmuspõhist otsustusprotsessi. Meie fookusteemad lähiaastatel on tervishoiusüsteemi jätkusuutlikkus ja strateegiline juhtimine, patsiendikesksus ja terviseteenuste kvaliteet, vaimne tervis ja pikaajaline hooldus.

Tervisevaldkonna olulisemad tööd

Ravikindlustuse jätkusuutlikkuse prognoosimudel.

Loodi ravikindlustuse jätkusuutlikkuse prognoosimudel, mis aitab Haigekassal, Rahandusministeeriumil ja Sotsiaalministeeriumil tervishoiu arenguid paremini ette prognoosida. Exceli-põhine komponentmudel koondab erinevad makromajanduse ja rahvastikuprognoosid koos ravikindlustuse andmetega ning arvutab konkreetsetel eeldustel ravikindlustuse tulude ja kulude struktuuri tulevikus või Haigekassa reserveid olukorda. Mudel võimaldab hinnata ravikindlustuse pikaajalist finantsilist jätkusuutlikkust ning analüüsida erinevate väliste tegurite ning poliitikastenaariumite mõju jätkusuutlikkusele. Tegemist on juhtimistööriistaga tervishoiu korraldajatele, kes saavad iga-aastaselt hinnata erinevate meetmete ja trendide mõju ravikindlustuse tulude ja kulude pikaajalisele tasakaalule.

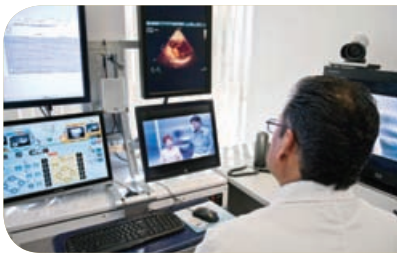
Telemeditsiini laialdasem rakendamine Eestis.

2014. aasta töös oli üheks olulisemaks teemaks info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kasutamine tervishoiusüsteemi arendamisel. Valmis uuring telemeditsiini laialdasema rakendamise võimalustest, kus vaadati senist telemeditsiini rakendamise kogemust siin ja välismaailmas ning tuvastati peamised barjäärid telemeditsiini levikul. Töö tulemusena koostati innovatsiooniprotsessi hõlmavad soovitusel telemeditsiini laiemaks rakendamiseks ja arenguvisioon telemeditsiini võimalikust rollist lähituleviku Eesti tervishoiusüsteemis. Analüüs oli sisendiks mitmetesse strateegiaprotsessidesse nagu Nutika spetsialiseerumise strateegia, E-tervise strateegia ja Tervishoiu Teadus, Arendus ja Innovatsioonistrateegia.

Fookusteemad

Tervishoiusüsteemi jätkusuutlikkus ja strateegiline juhtimine

Eesti tervishoiusüsteem ei ole praeguste prognooside valguses jätkusuutlik ja selle saavutamiseks puudub selge strateegiline plaan. Panustada sellesse, et jätkusuutlikkust suurendavad poliitikavalikud oleks tõendus põhised ja toimuks sisukas arutelu.

Patsiendikesksus ja kvaliteet

Keskendume patsiendikesksuse väärtustamisele tervishoiuteenuste pakkumisel ja kvaliteedi mõõtmise edendamisele senise tõhusus- ja taotluse kõrval. Patsiendi perspektiivilt on tervishoiusüsteemi erinevate osade koostöö praegu ebapiisav.

Vaimne tervis

Vaimse tervise temaatikat ning probleemistikku on ühiskonnas üldisemalt ja ka senises tervisepoliitikas vähe teadvustatud. Töötame selle nimel, et Eestis saaks vaimse tervise poliitika tegevustega sisustatud ja see teema jõuaks ja jääks arutelu fookusesse.

Pikaajaline hooldus

Töötame selle nimel, et pikaajalise hoolduse arendamiseks leitaks nii kohaliku kui ka riigi tasandi osapooltele sobivad lahendused, mis tagaks jätkusuutlikkuse, kvaliteedi ning inimkeskse teenusepakkimise.

Ülevaade 2014. aasta töödest strateegiliste fookusteemade lõikes

Fookusteema 1. Tervishoiusüsteemi jätkusuutlikkus ja strateegiline juhtimine

Mida tegime 2014?	Mis kasu sellest on? Meie töö mõju / oodatav mõju
Ravikindlustuse jätkusuutlikkuse prognoosimodeli koostamine	Töö aitab Haigekassal, Rahandusministeeriumil ja Sotsiaalministeeriumil tervishoiu arenguid paremini ette prognoosida. Näiteks iga-aastaselt hinnata erinevate meetmete ja trendide mõju ravikindlustuse tulude ja kulude pikaajalisele tasakaalule.
Eesti tervishoiu programmi hindamisraamistiku loomine ja sünteesgrupi töös osalemine	Strateegia koondab ühist arusaama sellest, kuidas saavad teadus- ja arendustegevus ning innovatsioon senisest tõhusamalt toetada Eesti tervisesüsteemi eesmärgi ja tagada tervisesüsteemi jätkusuutlikkust.
E-konsultatsiooni rakendamise võimalused Moldovas	Moldovas luuakse hetkel perearstide jaoks ühtset infosüsteemi. Kuna tervishoius kasvab üha enam perearstide roll efektiivsuse ja varajase sekkumise tagamisel, siis on tähtis sellele sihtrühmale pakutavate e-teenuste edukas käivitamine. E-konsultatsioon on just selline teenus, mis aitab perearste raviteenuse pakkumisel ning aitab ka säästlikumalt kasutada eriarstide aega.

Fookusteema 2. Patsiendikesksus ja kvaliteet

Mida tegime 2014?	Mis kasu sellest on? Meie töö mõju / oodatav mõju
Uuring: telemeditsiini laialdasem rakendamine Eestis	Töö tulemusena koostati soovitusel telemeditsiini laiemaks rakendamiseks ja arenguvision telemeditsiini võimalikust rollist lähituleviku Eesti tervishoiusüsteemis. Analüüs oli sisendiks mitmesse strateegiasse nagu nutika spetsialiseerumise strateegia, e-tervise strateegia ja tervishoiu teadus-, arendus- ja innovatsioonistrateegia. Viimase väljatöötamise panustasime ka oma nõuannetega.

Lisaks tegime mitmel olulisel terviseetemasel konverentsil ettekandeid: Tallinnas tutvustasime digiresepti kui eduka e-teenuse hindamise meetodikat ning Helsingis rääkisime telemeditsiini uuringust Soome-Eesti e-tervis alase koostöö kontekstis.

Fookusteema 3. Vaimne tervis

Mida tegime 2014?	Mis kasu sellest on? Meie töö mõju / oodatav mõju
Uuring „Psüühika- ja käitumishäiretega inimesed avatud tööturul“ (jätkub 2015)	Uuring keskendus vaimse tervise häirete ennetamisele ning vaimse tervise häirega inimeste töövõime juhtimisele töökohal. 2015. aastal valmiv raport soovib vaimse tervise häirega inimeste töövõimet parandavaid meetmeid. Töövõimereformiga seondult osaleti ka mitmetes selleteemalistes aruteludes (sh näiteks kahel seminaril riigikogu sotsiaalkomisjonis ja kohtumisel töö- ja tervise ministri ning sotsiaalkaitseministri).

Fookusteema 4. Pikaajaline hooldus

Mida tegime 2014?	Mis kasu sellest on? Meie töö mõju / oodatav mõju
Sotsiaalne innovatsioon pikaajalises hoolduses (MOPACT), (jätkub 2015)	Osana rahvusvahelisest teadus- ja arendusprojektist uurime aktiivse vananemise ja sotsiaalse innovatsiooni võimalusi pikaajalises hoolduses. Tuuakse välja head tavad kogu Euroopast ja analüüsitakse barjäre ja soodustavaid tegureid sotsiaalse innovatsiooni valdkonnas, et toetada aktiivset vananemist.

Kaugtervishoid aitaks meditsiinteenuste kulusid kokku hoida, aga selle juurutamine nõuab raha

Vaid Türgi kulutab OECD riikidest vähem raha tervisele kui Eesti

10. november 2014 19:43

Lisajärhvi

Tervishoiule kulutame Eestis umbes sama palju kui türkased, mehhiklased ja poolakad, aga õnneks ei ole Praxise analüütiku sõnul see väga määramäitaja.

Tervishoiu kulutuste % sisemajanduse koguproduktist

Uudised

Eesti eksperdid aitavad Moldovas juurutada e-tervise teenuseid

18.11.2014 7:00

Rubrik: Välismaa

Sel nädalal viibivad Eesti e-tervise eksperdid Moldovas, et nõustada seal e-konsultatsiooni teenuse loomist.

Kui Eesti digilugu algset e-konsultatsiooni lahendust ei lõikanud ja seda funktsionaalsust hakati arendama hiljem, siis Moldova puudub juba praegu, kui nende infosüsteem alles ehitatakse, milleks ka täiendavate teenuste peale, mis e-tervise kasu suurendaksid.

Praxise analüütik Priit Kruus sõnul annab e-konsultatsioon võimaluse süsteemseks perearsti ja eriarsti vaheliseks suhtluseks.

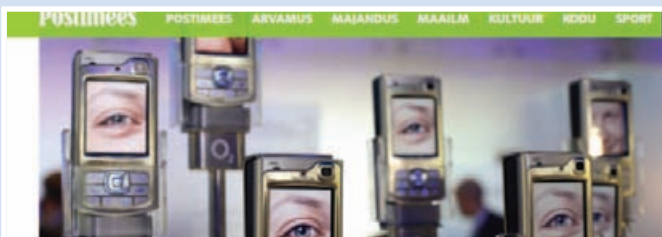
„Perearst suunab infosüsteemi vahendusel spetsialist terviseprobleemi poodutava kismuse enarstle ning enarst hindab detailse info põhjal, mida perearst edasi peaga tegema või kas patsient tuleks küsida haiglasse,“ märkis Kruus.

Enarst nõustab, misne peaks olema järgmine samm raviplaanis ning kogu info taalebub, et seda saaks ka tulevases ravitoos kasutada.

Moldova perearstide ühenduse juhi professor Gherade Curocchini sõnul aitab selline teenus suurendada patsientide usaldust perearstisüsteemi vastu, sest spetsialist arvamuse on paremini kättesaadav.

(Foto: Postimees/Scargo)

Nutitelefoni rakendused aitavad arsti vajadusel patsiendi silma peal hoida. Foto: Scargo

16 Praxise soovitus, kuidas Eesti meditsiini tuua nutikas tehnoloogia

7. mai 2014 18:57

Politikauuringute keskus Praxis kogus poole aasta jooksul põhjalikult nii empiirilisi andmeid kui ka teoreetilisi teadmisi ja välismaailma kogemust, et teha soovitusi,

Vootele Veldre: reformiks õige reformiplaani?

18. juuni 2014 14:55

Lisajärhvi

Vootele Veldre: reformiks õige reformiplaani?

18. juuni 2014 14:55

Lisajärhvi

Praxise tervishoiupoliitika analüütik Vootele Veldre leiab, et tööhõivereformi ettevalmistajad on jälle hoolimata eelnoo seletuskirjas olevast kaunis tulevikku vaatavast fraasidest kinni minevikku.

Töövõime (toetamise) reform, tööhõivereform, töövõimekindlustuse reform – need on tähtsused, mida avalikkuse arvutelu al ole töövõimekindlustuse seaduse eelnõu rääkides vaheldumisi kasutatakse. Olen küll proboog ilmet kõigile nile reformidele, on täna Riigikogu esimehe lugemisele tulev töövõimekindlustuse seaduse selvest tähtsustamisest. Uus seadus kindlustab jõustumisel üksnes töövõimekindlustuse ja arvestab selle töövõimekindlustusega, kehtestab aktiivsuseõnõude selle toetuse saamiseks, määratleb uue toetuse administratsiooni ja eelarvet, kust toetust makstakse, kuid sellega muutused hetkel veel pilduvad. Töövõime tegelik toetamine peaks tulema teiste eelnõude pakettidega.

Suund passiivsete hüvitessajate aktiveerimisele on rahakotti vaatavas ja praeguse toetuse nappuse kides

Pikhof töövõime reformist: palju asju oleks võinud juba ministeeriumis ära lahendada (4)

Jürgen Klemm
14.07.2014 19:56

Rubrik: Eesti

Riigikogu sotsiaalkomisjon arutab täna ja homme töövõime reformi eelnõud. Puuetega inimeste ja töövõimekindlustuse kokku puutuvate organisatsioonide esinejad tõdeavad, et reformieelnõus on oluliselt puudujääke ning ka riigikogu sotsiaalkomisjoni esimees Heljo Pikhof mõnab, et palju tööd pidanuks komisjoni asemel ära tegema sotsiaalministeerium.

Postimees

Tallinn 12°

Vaata kogu

Eesti uudised

Aare Sünter näitab Postimehe ajakirjaniku peal, kuidas töötavad telemeditsiini seadmed. Foto: Lis Treimann

Uuring: telemeditsiin on Eestis veel vähe levinud

Eestis on siiski vähe levinud teadlikkus telemeditsiini kui ühest võimalusest tervishoiusüsteemi eesmärke saavutada, selgus mõttekeskuse Praxis täna esitletavast uuringust.

Töö raames hinnati telemeditsiini ehk kaugtervishoiu laenu rakendamise vajadust, võimalusi ja eeldusi. E-tervist on seni pigem andmepanga või taristuna käsitletud, kuid vähe on kaasatud uudsete teenuste potentsiaali.

Telemeditsiini lahendusideed võivad saada alguse teenuseosutajate, arstlike erialade, tehnoloogiaettevõtete, kolmanda sektori, kohalike omavalitsuste või riigi eestvõtte.

«Telemeditsiini rakendamine saab suunata tervishoiu suurema ennetustegevuse poole – näiteks krooniliste patsientide tervisenäitajate kaugjälgimine võib ennetada tervisehäireid ja erakorralise abi vajadust,» märkis Praxise analüütik Priit Kruus.

Samuti aitavad kaugteenused tuua arstabi kohalikele tasandile lähemale – enarst saab nõustada infosüsteemi kaudu perearsti, kes saab sellest abi patsiendi terviseprobleemi lahendamisel. «Nii tagatakse kvaliteetsem ja kiirem sekkumine, samas ei pea patsient alati keskusesse enarsti vastuvõtule minema,» selgitas Kruus.

TÖÖ- JA SOTSIAALVALDKOND

Töö- ja sotsiaalpoliitika valdkonna tööde kaudu soovime aidata kaasa teadmispõhisele poliitikakujundamisele ning seeläbi eestimaalaste elu- ja tööelu kvaliteedi kasvule. Oma tegemistes keskendume järgmistele teema-

dele: maksud ja toetused; ligipääs tööturule ja osalemine tööelus; töösuhted ja töötingimused; tervishoid ja tööohutus; sooline võrdõiguslikkus ning lapse õigused ja vanemlus.

Töö- ja sotsiaalvaldkonna olulisemad tööd

Perele mõeldud toetuste ja alushariduse lapsehoiu rahastamise mõju analüüs. Töö oli sisendiks 2015. aastal valminud Peretoetuste ja -teenuste rohelisele raamatule. Töös analüüsiti mikrosimulatsioonimudelit EUROMOD kasutades kümneid lastega perede rahalise toetamise alternatiive ning leiti neist kõige kuluefektiivsemad viisid. Tehtud soovistega arvestati ka sotsiaalhoolekande seaduse ja riiklike peretoetuste seaduse muutmisel 2014. aasta suvel, millega tõsteti alaealiste toimetulekupiiri ja lapsetoetusi.

**Uuring soolisest ja seksuaalsest ahistamisest tööko-
hal.** Töötasime välja küsitlusmoodul soolise ja seksuaalse ahistamise leviku monitoorimiseks töökojal ning anti soovitusi teavitusmaterjalide loomiseks. Loodud küsimustikku kasutati esmakordselt 2013. aasta Soolise võrdõiguslikkuse monitooringu juures. Töö soovitusi arvestavad teavitusmaterjalid on väljatöötamisel.

Tööturu monitooringud. Analüüsisime erinevate rahvusvaheliste võrgustike raames Eesti konkurentsivõime kava „Eesti 2020“ eesmärkide täitmist ning andsime Euroo-

pa Komisjonile nõu Eestile antavate riigipõhiste soovitude osas seoses tööturu ja sotsiaalpoliitikaga. 2014. aastal valmisid ülevaateuuringud sotsiaalpartnerite tegevusest soolise võrdõiguslikkuse edendamisel, majanduskriisi mõjust töötingimustele ja töösuhetele ning noorte tööturule sisenumisest (Eurofond), temaatilised monitooringud ja lühianalüüsid tööturuteenustest (EEPO võrgustik). Samuti andsime hinnangu Eesti pensionisüsteemi adekvaatsusele ja Euroopa Komisjoni sotsiaalinvesteeringute paketi kontseptsiooni rakendamisele Eestis (ESPN võrgustik).

Töö- ja sotsiaalvaldkonna analüütikute tegemised leidsid märkimisväärset tunnustust ka väljaspool Praxist. Meie vanemanalüütik Andres Võrk valiti Eesti Panga juures tegutseva eelarvenõukogu liikmeks. Eelarvenõukogu eesmärk on jälgida Eesti eelarvepoliitika vastavust Eesti ja Euroopa Liidu eelarvereeglitele. Nooremanalüütik Magnus Piiritsa magistratöö Eesti pensionireformidega tekkinud mõjudest põlvkondadevahelisele ebavõrdsusele pälvis nii Eesti Teaduste Akadeemia preemia kui ka Eesti Panga teaduspree-
mia.

Fookusteemad

Maksud ja toetused

Hindame pensionide, sotsiaaltoetuste ja maksustamise mõju töömotivatsioonile, vaesuse leevendamisele, põlvkondade sisesele ja vahelisele ümberjaotusele ning analüüsime sotsiaalkindlustussüsteemi jätkusuutlikkust.

Ligipääs tööturule ja osalemine tööelus

Vananeva ja väheneva rahvastiku taustal on vaja suurendada tööjõupakkumise kvantiteeti ja kvaliteeti, kaasates tööturule võimalikult suur osa tööealistest inimestest. Selleks analüüsime erinevate rühmade tööturul osalemist.

Töösuhted

Töösuhete poliitika analüüsides selgitame, kas ja kuidas peaksid riik ja sotsiaalpartnerid töösuhetesse sekkuma, et töösuhteid ja -tingimusi parandada.

Sooline võrdõiguslikkus

Soovime aidata kaasa soolise ebavõrdsuse vähendamisele, et tagada kõigile inimestele võrdsed võimalused ja diskrimineerimisvaba elu ning parandada tööjõu tõhusat kasutamist.

Lapse õigused ja vanemlus

Soovime aidata kaasa ühiskonna lapsesõbralikumaks muutumisele. Selleks toetame ühiskonna teadlikkuse kasvu lapse õigustest, aitame kaasa selliste hoiakute vähendamisele, mis seavad ohtu laste õigused.

Töötervishoid ja tööohutus

Oma tööga vastame küsimustele, kas ja kuidas peaksid riik ja sotsiaalpartnerid sekkuma töösuhetesse, et töökeskkond ja -tingimused hoiaksid töötaja tervist.

Ülevaade 2014. aasta tööst strateegiliste fookusteemade lõikes

Fookusteema 1. Maksud ja toetused

Mida tegime 2014?	Mis kasu sellest on? Meie töö mõju / oodatav mõju
Maksude- ja toetuste mikrosimulatsioonimudeli EUROMOD Eesti mudeli ja sotsiaaleelarve mudeli edasiarendused (jätkub 2015)	Mõlemat mudelit kasutame sisendina nii mitmetes analüüsiprojektides kui ka avalikes aruteludes kaasärääkimisel. Tulemusena teevad poliitikakujundajad otsuseid tuginedes sotsiaalteaduslike meetoditega valideeritud analüüsi tulemustele (vt alt nt peretoetuste uuring). Laiem eesmärk on aidata kaasa sellele, et toetused ja maksud suurendaksid töömotivatsiooni; vähendaksid tulemuslikult vaesust; ning et oleks tagatud sotsiaalkaitse süsteemi sh pensioni-, ravi- ja töötuskindlustussüsteemi jätkusuutlikkus.
Uuring "Juurdepääs töötushüvitistele majanduskriisi ajal" (jätkub 2015)	Töös analüüsitakse Eesti Töötukassa iseteenindussüsteemi võimalikku mõju töötaks registreerimisele ja töötushüvitiste saamisele Eestis majanduskriisi ajal. Analüüs on sisendiks Euroopa riikide võrdlevanalüüsile, milles vaadatakse kuidas parandada toetuste ja teenuste kättesaadavust.
Sotsiaalpoliitika ekspertide võrgustik (ESPN, jätkub 2015)	Regulaarsed sotsiaalpoliitika monitooringud ja lühianalüüsid Euroopa Komisjonile eesmärgiga tõsta teadlikkust ja pakkuda analüütilist tuge Eesti sotsiaalpoliitika mõju hindamiseks. Töö tulemusi kasutab Euroopa Komisjon muuhulgas riigipõhiste soovitude ettevalmistamisel Eestile. Sarnased monitooringud toimuvad kõigis Euroopa Liidu riikides, mistõttu on need oluliseks allikaks rahvusvahelise kogemusega tutvumiseks ka Eesti poliitikakujundajatele.
Eesti pensionisüsteemi põlvkondadevahelised efektid (MOPACT, jätkub 2015)	Töös analüüsitakse, milliseks kujuneb tulevikus eakate pensioni suurus, pensionäride ebavõrdsus ja vaesusrisk. Analüüsi tulemusi kasutab Euroopa Komisjon liikmesriikidele riigipõhiste soovitude andmisel pensionipoliitika osas.
Peredele mõeldud toetuste ning alushariduse ja lapsehoiuteenuse mõju analüüs Eestis	Tehtud soovistega arvestati ka sotsiaalhoolekande seaduse ja riiklike peretoetuste seaduse muutmisel 2014. aasta suvel, millega tõsteti alaealiste toimetulekupiiri ja lapsetoetusi.

Lisaks rääkisime erinevatel seminaridel ja aruteludel sh näiteks Riigikogu liikmetele ja Väärikate ülikooli „tudengitele“ Eesti pensionisüsteemist ja selle kitsaskohtadest. Meie vanemanalüütik Andres Võrk arutles Virumaa aramusliidrite lõunal toimunud debatis pensionisüsteemi jätkusuutlikkuse üle ning tutvustas meie kogemusi EUROMODi rakendamisel rahvusvahelisel teadusseminaril Antwerpenis.

Fookusteema 2. Ligipääs tööturule ja osalemine tööelus

Mida tegime 2014?	Mis kasu sellest on? Meie töö mõju / oodatav mõju
Uuring vanemaealise tööjõu potentsiaali rakendamiseks (MOPACT, jätkub 2015).	Töö käigus analüüsitakse ja kogutakse kokku Euroopa riikide parimad praktikad vanemaealiste tööelu pikenemiseks ning tutvustatakse neid poliitikakujundajatele, töötajatele ja tööandjatele. Tulemusena suureneb kõigi osapoolte teadlikkus ning paraneb võimekus kujundada poliitikalt selliselt, et võimalikult suur osa vanemaealistest jätkaks töötamist.
Kaastöö Euroopa Tööpoliitika Seirekeskusele (EEPO, jätkub 2015)	Regulaarsed tööpoliitika monitooringud ja lühianalüüsid Euroopa Komisjonile eesmärgiga tõsta teadlikkust ja pakkuda analüütilist tuge Eesti tööpoliitika mõju hindamiseks. Töö tulemusi kasutab Euroopa Komisjon muuhulgas riigipõhiste soovitude ettevalmistamisel Eestile. Sarnased monitooringud toimuvad kõigis Euroopa Liidu riikides, mistõttu on need oluliseks allikaks rahvusvahelise kogemusega tutvumiseks ka Eesti poliitikakujundajatele.
Uuring programmi „Täiskasvanute tööalase koolitus“ mõju hindamiseks ja koolitused (jätkub 2015)	Tulemusena paraneb ametnike võimekus koguda mõju hindamiseks vajalikke andmeid, tellida mõju hindamisi ning andmekogude kvaliteet. Uuringu tulemusena selgub, kuidas on programmi raames pakutud koolitused parandanud tööjõu konkurentsivõimet. Järeldused on sisendiks tööjõu konkurentsivõime parandamisele suunatud poliitikakujundamisele.

Lisaks tutvustasime oma tööde tulemusi ja osalesime avalikus arutelus tööpoliitika seotud teemadel. Näiteks andsime ettevõtjatele ülevaate tööhoi-ve alastest tendidest ja põhiprobleemidest. Programmi juht Reelika Leetmaa tutvustas töö- ja sotsiaalpoliitika võtmeküsimusi igakuiselt Vikerraadio päevakommentaarides ning Eesti kogemust tööpoliitika hindamisel Euroopa Komisjoni korraldatud rahvusvahelisel seminaril.

Fookusteema 3. Töösuhed

Mida tegime 2014?	Mis kasu sellest on? Meie töö mõju / oodatav mõju
Tööttingimuste, töösuhete ja restructureerimiste monitooringud Eestis (Eurofond), jätkub 2015)	Alates 2006. aastast oleme olnud partneriks Eurofondile, vahendades erinevate temaatiliste analüüsides kaudu infot individuaalsete ja kollektiivsete töösuhete kohta Eestis. Eurofondi monitooringute näol on sageli tegu ainulaadsete töödega, kuna tihti uuritakse vähekaostatud teemasid. Näiteks valmisid 2014. aastal lühianalüüsid krooniliselt haigete inimeste võimalustest tööturul, tööjõu ärakasutamisest inimkaubanduse eesmärgil ning mitmed sektoritasandi töösuhete ülevaated. Eurofond varustab Euroopa valitsusasutusi, tööandjaid, ametiühinguid ja Euroopa Komisjoni sõltumatute võrdlusuuringute andmete ja neil põhinevate teadmiste ja nõuannetega, mis on muuhulgas sisendiks üleeuroopalise poliitika kujundamiseks.
Nelja riigi keskvalitsuse töötajate töösuhete ja tööttingimuste uuring (jätkub 2015)	Projekti käigus viidi läbi Eesti, Tšehhi, Slovakkia ning Rumeenia juhtumiuuringud, mis käsitlevad avaliku halduse, avaliku teenistuse ja majanduskeskkonna muutusi ja nende mõju individuaalsetele ja kollektiivsetele töösuhetele ning hoiule, töötasule, koolitusele ja töötajate keskvalitsuses. Tulemusena valmib raport, mis võrdleb neljas riigis reformide mõju keskvalitsuse töösuhetele ja tööttingimustele, ehk tööelu kvaliteedile keskvalitsuses. Töö on sisendiks riikide avaliku sektori teenistujate ja töötajate töösuhete ja tööttingimuste poliitika arendamiseks, sealhulgas personalijuhtimise praktikate arendamiseks.

Fookusteema 4. Sooline võrdõiguslikkus

Mida tegime 2014?	Mis kasu sellest on? Meie töö mõju / oodatav mõju
Soolise võrdõiguslikkuse lõimimine üld- ja kõrgharidusse (jätkub 2015)	Loomesoolise võrdõiguslikkuse alase ainekursuse õpetajakoolituse ja sotsiaalteaduste tudengitele ning täienduskoolituskursuse õpetajatele. See aitab tõsta üliõpilaste ja õpetajate teadlikkust soolise võrdõiguslikkuse osas ja vähendada soostereotüüpseid hoiakuid tulevikus.
Uuring „Sooline ja seksuaalne ahistamine töökohal“	Uuringu tulemusena kasvab poliitikakujundajate võimekus soolise ja seksuaalse ahistamise mõõtmisel ning ühiskonna teadlikkus ja oskus ahistamist töökohal märgata.
Üleeuroopaline soolise võrdõiguslikkuse ekspertide võrgustik (ENEGE, jätkub 2015)	Projekti eesmärgiks on soolise võrdõiguslikkuse poliitika pidev monitoring ning Euroopa Komisjonile info ja analüütilise toe pakkumine antud teemaga seoses. Töö tulemusi kasutab Euroopa Komisjon muuhulgas riigipõhiste soovitude ettevalmistamisel Eestile.
Naisettevõtlaste olukorra analüüs ja selle edendamiseks teostatavad tegevused nii riiklikul kui ka kolmanda sektori tasandil EL liikmesriikides. (Eesti osa)	Kahe uuringu tulemusena juhiti tähelepanu sellele, et riikliku poliitika kujundamisel tuleb rohkem arvestada naiste ja meeste erinevate vajaduste ja sotsiaalse staatusega. Naiste potentsiaal majandustegevuses on üsna alakasutatud ning selle tõstmiseks on oluline tõsta ühiskonna teadlikkust ja arendada diskussiooni võrdse kohtlemise teemadel. Lisaks toetada naisettevõtlaste arengut kõrge lisandväärtusega sektorites (nt IKT, loomemajandus) ja maapiirkondades. Euroopa Komisjon kasutab töö tulemusi vastavateemalise poliitika väljatöötamiseks.

Lisaks rääkisime oma kogemustest soolise mõju hindamisel võrdõigusvoliniku poolt korraldatud seminaril „Soolise mõju hindamine – kuidas teha õiglasemaid otsuseid“ ning tutvustasime nii poliitikutele kui ka avalikkusele vanemapuhkuste uuringu tulemusi. Detsembri keskel korraldasime koostöös Briti Suursaatkonnaga ümarlaua, kus arutlesime sooteadlikku õppe vajaduse ja olemuse üle.

Fookusteema 5. Lapse õigused ja vanemlus

Mida tegime 2014?	Mis kasu sellest on? Meie töö mõju / oodatav mõju
Vanemapuhkuste rahvusvahelise ekspertvõrgustiku 11. aastaseminari korraldamine	Koostöös Sotsiaalministeeriumiga ning Põhjamaade Ministrite Nõukoguga juba üheteistkümnendat korda (kuid esmakordselt Eestis) toimunud seminar aitas eri riikide kogemusi tutvustades kaasa meie ekspertide ja ametnike teadlikkuse kasvule lapsehoolduspuhkustega seotud poliitikakujundamisel ning pakkus võimaluse vahetada mõtteid ja luua kontakte 24 eri riigi eksperdi ja teadlasega.
Uuring „Lapsed õigussüsteemis“ (jätkub 2015)	Uuringus analüüsiti kohtuprotsessides osalevate laste kohtlemise ja ära kuulamise regulatsioone ja praktikat edendamaks lapsesõbralikku õigustmõistmist nii Eestis kui ka üheksas teises Euroopa Liidu riigis.

Fookusteema 6. Töötervishoid ja -ohutus

Mida tegime 2014?	Mis kasu sellest on? Meie töö mõju / oodatav mõju
Ühisseminar Sotsiaalministeeriumiga töötervishoiu- ja tööohutuse teemal 2014 detsembris	Seminaril arutasime töötervishoiu ja tööohutuse valdkonna poliitikakujundajatega Eesti töötervishoiu ja tööohutuse poliitika arengusuundumusi, sealhulgas käimasoleva töövõimereformi sõlmküsimeisi. Seminari tulemusena kasvab ametnike ja ekspertide teadlikkus, mis loob eeldused poliitikamuudatuste kavandamiseks tulevikus.

VALITSEMINE JA KODANIKUÜHISKOND

Valitsemise ja kodanikuühiskonna programmi eesmärk on hea valitsemise arendamine nii Eestis kui ka kauge-
mal. Toetame mõtestatud muutusi, et elanikkond oleks
aktiivne ja hooliv, riigivalitsemine tõhus ja mõjus ning
poliitiline kultuur arenev. Lähiaastatel keskendume vaba-

ühenduste strateegilise mõju ja tegevusvõimekuse kasvu
toetamisele; sotsiaalse innovatsiooni ja avalike teenuste
arendamisele; kaasamise, osalusdemokraatia ja avatud
valitsemise edendamisse ning panustame riigivalitsemise
arendamisse.

Valitsemise ja kodanikuühiskonna olulisemad tööd

Riigi kui tööandja personalipoliitika valge raamatu koostamises eksperdina ja materjali kokkupanijana osalemine. Eesti on detsentraliseeritud avaliku haldusega riik, kus valitsuse hoovad riigi personalipoliitika kujundamiseks on üsna nõrgad. Majanduskriisi ajal tajuti teravalt, et puudub terviklik nägemus nii avaliku teenistuse kui ka kogu valitsussektori personali arendamise sihtidest ja süsteemi juhtimise võimalustest. Probleemile juhtis tähelepanu ka 2011. aastal Praxise ja TTÜ koostöös valminud avaliku teenistuse koolitussüsteemi analüüs. Valge raamat kõrvaldas personalipoliitika valged laigud kui valitsus 2014. aasta lõpus dokumendi heaks kiitis. Selle töö ideestik on aluseks mitmete uue valitsuse riigireformi eesmärkide elluviimisel.

Uuring vabatahtlikus tegevuses osalemine Eestis ja vabaühenduste sisedemokraatia analüüs. 2014. aastal toimus Siseministeeriumi eestvedamisel Kodanikuühiskonna arengukava 2015-2020 koostamine. Nii vabatahtliku tegevuse uuring kui ka sisedemokraatia analüüs olid arengukava eesmärkide ja meetmete kavandamise sisenditeks. Vabatahtlikule tegevusele omistatakse sageli suurt tähtsust kuni selleni välja, et kohati võiks vabatahtlikud riigi teenused üle võtta. Meie töö aitab kaasa kodanikuühiskonna valdkonnas paremate otsuse tegemisele kirjeldades Eesti olukorda ning trende meil ja mujal. Ühenduste sisedemokraatiat ei ole varem Eestis uuritud. Praxis analüüsis seda, kuidas liikmed osalevad vabaühenduse sise-

mises otsustamises ning poliitikakujundamises. Üks järelendus on, et ka vabaühendused peaksid oma siseprotsesse edendama, et neil oleks suurem legitiimsus oma liikmete ja sihtrühmade esindamisel poliitikakujundamises.

Avalike teenuste üleandmine vabaühendustele 2014. Uuring käsitles vabaühenduste ja KOVide koostööd kohaliku tasandi teenuste osutamisel. Töö oli samuti eelmise Kodanikuühiskonna arengukava mõjude hindamise ja uue strategiadokumendi loomise aluseks. Uuringu üheks sõnumiks oli, et teenuste kvaliteedi ja kättesaadavuse arendamise ning ühenduste ja avaliku võimu koostöö edendamise mudelid (nt sotsiaalne ettevõtetus, teenuste täielik koosloom) on viimastel aastatel märkimisväärselt edasi arenenud. Seda peaks Eesti avalike teenuste omanikud / pakkujad arvesse võtma, sh on KOVidel koostöövõrgustike arendamisel võtmeroll.

Muudest teemadest uuendasime isikliku **maksukoormuse kalkulaatorit** (meieraha.ee) ja lisasime rakendusse ka Tallinna linnaeelarve. Lisaks aitasime ellu kutsuda ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni rakendamise edendamise, kaitsmise ja järelevalve mehhanismi ehk asutada valitsussektorist sõltumatu komisjoni, mille ülesanded on puuetega inimeste õiguste olukorra järjepidev seire, analüüside tellimine ning poliitikakujundajatele regulaarse ja süstemaatilise tagasiside andmine.

Fookusteemad

Vabaühenduste võimekus ja mõju

Eesti vabakonda iseloomustab küll hea seadusandlik keskkond, koostöö ja taristu, kuid jätkuvalt vajavad arendamist organisatsioonide tegutsemisvõime ja finantssuutlikkus. Aitame tugevdada vabaühenduste huvikaitse võimekust.

Kaasamine, osalusdemokraatia ja avatud valitsemine

Seisame selle eest, et Eestis oleks avatud valitsemine. Avatud valitsemine ühendab infoühiskonna arengut ja uuenduslikku riigivalitsemist. Selle all peame silmas valitsemise läbipaistvust ja vastutavust ning tehnoloogia kasutamist nende sihtide saavutamiseks.

Ühtne ja tõhus valitsemiskorraldus

Aitame parandada asutustevahelist koostööd ja tõsta valitsussektori efektiivsust. Kuna inimeste arendamine on hea valitsemise nurgakivi, panustame omalt poolt riigi personalipoliitika kujundamisesse.

Avalike teenuste arendamine

Toetame avalike teenuste osutamise arengut teenusepakkujate, kodanike ja vabaühenduste koostööd analüüsid. Oleme abiks probleemide tõstatamisest kuni poliitika mõju- ja järelhindamiseni välja.

Ülevaade 2014. aasta tödest strateegiliste fookusteemade lõikes

Fookusteema 1: Vabaühenduste võimekus ja mõju

Mida tegime 2014?	Mis kasu sellest on? Meie töö mõju / oodatav mõju
Vabakonna tulevikutrendide kirjeldamine ja tegutemissoovi- tuste ning tööriistade loomine	Analüüsisime tulevikutrende, mis mõjutavad vabakonda. Koostasime trendide aruanded ja töölehed, mis on ühendustele abiks oma strateegia loomisel. Projekti aruteludes ja nõustamises osalenud vabaühendused parandasid oma valmisolekut muutusteks, tõstsid oma võimekust ning tegevuse tulemuslikkust.
Vabaühenduste sisedemokraa- tia: liikmete ja sihtühmade kaasamine poliitikakujundami- ses osalemisel	Uuring kirjeldas esmakordselt seda, kuidas Eesti vabaühenduste liikmed nende otsustusprotsessides kaasa löövad. Töötati välja analüütiline mudel, mis kirjeldab sisedemokraatia erinevaid komponente ja koostati kolm juhtumiuuringut. Töö tulemused aitavad avalikkusel, ametnikel ja poliitikutel mõista paremini poliitikakujunda- mises osalevate vabaühenduste siseprotsesse, ühendused saavad aga muutuda tugevamateks huvikaitsjateks.
Armeenia kodanikuühenduste eestkostesutlikkuse edendamine	Projekti tulemusena koostasid projektis osalenud Armeenia ühendused eestkosteplaanid, õppisid neid ellu viima ja tulemusi hindama. Ühenduste mõju kasvatamiseks arendati projektis koostöö- ja suhteorgustikke.
Ühenduste rahastamise juhendi rakendamise toetamine koolituste ja nõustamise kaudu	Koolitasime 60 KOV ja valitsusasutuste ametnikku ning kohaliku tasandi poliitikut ühenduste rahastamise teemal. Samuti andsime nõu rahvusvahemuste kultuuriseltsidele ja mitmele omavalitsusele sellest, kuidas paremini kaasata ning tulemuslikumalt toetada vabaühenduste tööd.

Fookusteema 2. Kaasamine, osalusdemokraatia ja avatud valitsemine

Mida tegime 2014?	Mis kasu sellest on? Meie töö mõju / oodatav mõju
Vabatahtlikus tegevuses osalemine Eestis 2013	Uuringus anti ülevaade vabatahtlikus tegevuses osalemisest Eestis ja selle muutumisest viimase viie aasta jooksul. Töö oli sisendiks Kodanikuühiskonna arengukava 2015-2020 koostamisele andes poliitikakujundajate- le arusaama sellest, mil määral ja mil viisil riik saab oma avalike teenuste pakkumisel vabatahtlikele toetuda.
Eesti IKT klasteri juhtimise ja infovahetuse uuring	Vabaühenduste sisedemokraatia jätkuprojektina käsitles uuring IKT klasteri sisemisi juhtimise-, otsustamise ja infovahetuse protsesse, et tuvastada klasteri liikmete rahulolu ja teha soovitusi, kuidas liikmeid paremini kaasata.
Kaasamise koolitused ja nõustamine	Aasta vältel pakkusime koolitust ja nõustamist kombineerides kaasamisprotsesside arendamist tuge nii ministeeriumidele, vabaühendustele kui ka Eesti Töandjate Kesksile. Samuti aitasime uuendada Kaasa- mise käsiraamatut (väljaandja EMSL).
Freedom House'i iga-aastase <i>Nations in Transit</i> uuringu Eesti osa koostamine	Freedom House metoodika alusel ja koostöös rahvusvaheliste ekspertidega määrati Eesti demokraatia ja riigi- valitsemise arengutase teiste post-kommunistlike siirderiikide seas. Raportit kasutavad poliitikakujundajad, uurijad, ajakirjanikud jt, kellel on tarvis mõista eri riikide arenguvajadusi ja väljakutseid.

Fookusteema 3. Ühtne ja tõhus valitsemiskorraldus (sh riigi personalipoliitika)

Mida tegime 2014?	Mis kasu sellest on? Meie töö mõju / oodatav mõju
Riigi kui tööandja personalipoliitika valge raamatu koostamise nõustamine	Valitsus kiitis 2014. a. lõpus heaks personalipoliitika valge raamatu ja sellega tekkis Eestis esmakordselt terviklik visioon riigi personalipoliitika eesmärkidest ja juhtimise korraldusest. Praegu on see uue valitsuse riigivalitsemise arendamise üheks aluseks.
Avaliku teenistuse keske koolituse põhimõtete ja koolitusprotsessi osaliste rollide täpsustamine	Riigi kui tööandja personalipoliitika valge raamatu nõustamise jätkuprojektina loodi keske koolituse põhi- mõtete ja protsessi kirjeldus koos osapoolte vastutuse määratlemisega. Üheks tulemuseks oli keske koolitus- institutsiooni toimetamisel kirjeldus.
Avaliku sektori restruktureerimise mõju asutuse töötajatele	Töö tulemused näitlikustavad, kuidas on võimalik läbi avaliku sektori tugiteenuste ühendamise suurendada avaliku sektori efektiivsust ja läbipaistvust sealjuures avaldamata suurt negatiivset mõju avaliku sektori tööta- jaskonnale. Euroopa Komisjon kasutab töö tulemusi parimate praktikate esitlemiseks, kuidas planeerida ja korraldada avaliku sektori tõhusamat toimimist.
Poliitikakujundamise taustado- kumentide koostamise oskuste arendamine	Koolituste eesmärk oli poliitika kujundamise protsessis kasutatavate taustadokumentide koostamise oskuste parandamine. Tulemusena loodi koolitusmaterjalid ja viidi läbi 6 ühepäevast koolitust 120-le poliitikakujun- dajale. Koolituse oodatav mõju on oskuste kvaliteedi paranemine.

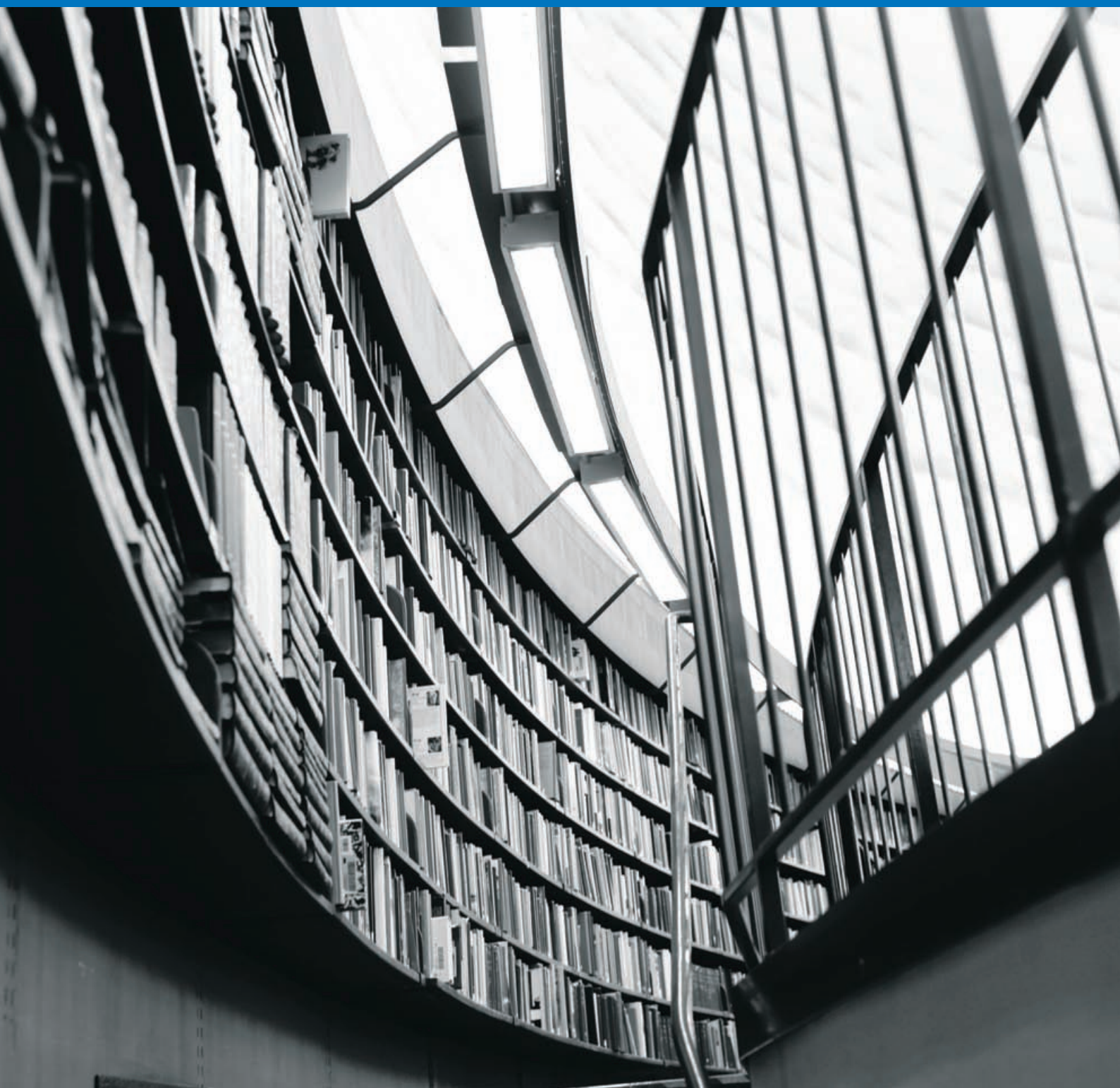
Fookusteema 4. Avalike teenuste arendamine

Mida tegime 2014?	Mis kasu sellest on? Meie töö mõju / oodatav mõju
Avalike teenuste delegeerimine vabaühendustele 2014	Töö andis ülevaate teenuste osutamisest KOVide ja vabaühenduste koostöös ning kirjeldas nii rahvusvahelisi trende kui ka Eesti arenguid aastatel 2009–2014. Uuring mõõtis eelmise Kodanikuühiskonna arengukava ees- märkide saavutamise taset ja kogus andmeid uue arengukava tarbeks. Töö üks järeldusi oli, et Eestis tuleks lisaks delegeerimisele arendada ka selliseid uudseid avalike teenuste pakkumise vorme nagu sotsiaalne ette- võtlus, teenuste täielik koostöö jne.
Ühiskondliku mõju osakud: erainves- torite kaasamine ühiskondlike probleemide lahendamisse (jätkub 2015)	Koostöös Heateo SA-ga ja EMSLiga piloteerime avalike teenuste puhul uue innovatiivse mudeli rakendamist, et tulemuslikumalt lahendada ühiskondlikke probleeme.
Avalike teenuste disainjuhtimise arendamine	Teenuste disainjuhtimine on uuenduslik lähenemine avalike teenuste pakkumises. Selle laiema kasutamise takistuseks on teadmiste ja oskuste nappus. Probleemi lahendamiseks lõi disainjuhtimise konsortsium Euro- pean House of Design Management disainjuhtimise tugiplatvormi. Praxis organiseeris selle testimise Eestis ning välismaal. Tulemusena esitati arendajatele ettepanekud platvormi edasiarendamiseks.
E-teenuste tulemuslikkuse sõltumatu hindamine Gruusias (jätkub 2015)	Õpetame Gruusia partnereid, kuidas hinnata e-teenuste mõju ja tulemuslikkust. Meie töö aitab kaasa sellele, et e-teenuste arendamisele Gruusias on võimalik seada selgemad sihid ja nende saavutamist edaspidi ka paremini hinnata.

ORGANISATSIOON STRATEEGIAPROTSESS JA ARENDUSTÖÖ

2014. aasta üks märksõnasid oli organisatsiooni arendustöö jätkumine. Mitmed varem alustatud suuremad arendusprotsessid jõudsid sedavõrd valmis, et neid sai

otsast ellu viima hakata – olulisematena toome välja strateegia, uue veebi ning personalistrateegia.

Juunis kinnitas nõukogu Praxise uue **strateegia**. Strateegias sõnastati uus visioon, seati strateegilised arendus-eesmärgid järgmisteks aastateks nii üle-organisatsiooniliselt kui valdkondlikult. Kuigi missioon ja väärtused olemuslikult ei ole muutunud, täpsustati nende sõnastust arvestades nii ühiskondlikku arengut kui Praxise rolli ühiskonnas. Praxise missioon on rikastada avalikku arutelu, luua väärtuslikke teadmisi ning mõjusaid lahendusi poliitika kujundajatele, vabakonnale ja teistele ärkstate inimestele. Meie visioon on areneda selliseks mõttekojaks, mille töö tulemusena sünniks Eesti edasiviivad muutused, mis on maailmas eeskujud. Selle saavutamiseks teeme koostööd ühiskonna arengut edendavate ja eestvedavate otsustajate, vabakonna ja teiste ärkstate inimestega.

Kuigi valdkondlikult jätkame samade teemadega, mille oleme senise 14 tegevusaasta tulemusena välja arendanud, näeme järjest suuremat väärtust valdkondade vahelises sünergias ja interdistsiplinaarses töös. Oleme juba järjest seda suurendanud, luues sisemisi eeldusi ühistööks erinevate valdkondade analüütikute ja ekspertide vahel. Samuti mõtlesime läbi strateegiaprotsessi käigus organisatsiooniülese mõjuloogika, millega me oma eesmärgi saavutame. Järjest enam oleme muutunud *think-and-do tank*'ks ehk mõttekojaks, kes mitte üksnes ei loo teadmisi, vaid aitab ka nende teadmiste abil muutusi ellu kutsuda. Seetõttu panustame lisaks analüütilistele töödele ja ideede väljapakkumisele oma kompetentsivaldkondades ka sisukasse ja osalust suurendavasse ühiskondlikku arutellu ning pakume omapoolset tuge nõuannete, lahenduste katsetamise ning koolituste abil. Seda on põhjalikumalt avatud tegevusaruande peatükis 1.

Teise olulise arendustöö vilju on näha Praxise **uuel veebilehel**. Oleme täies mahus uuendanud oma veebikeskkonna koos tööde arhiiviga, et suurendada uuringutulemuste leitavust, kasutatavust ja levikut. Seda kõike mõisteta, lihtsal ja kasutajasõbralikul viisil. Mõttekojal on võimekus toota kvaliteetseid uuringuid ja analüüsitöid, mis on aluseks nii ühiskonnaelu sõlmküsimustele lahenduste leidmisel kui avaliku debati toetamisel. Seni jäi aga osa loodud teadmistest maksimaalselt kasutamata, kuna takistuseks oli tööde ja vajalike teemakäsitluste leitavus ning kasutamise funktsionaalsus veebilehel.

Kolmanda arendusena märgime **personalistrateegia** väljatöötamist. Meie personalistrateegia eesmärgiks on Praxise strateegiast tulenevate eesmärkide saavutamine piisava arvu, kompetentsete ja motiveeritud töötajate abil, kes jagavad Praxise missiooni, visiooni ja väärtusi. Praxis tööandjana pakub oma töötajatele inspireerivat, arendavat ja hoolivat töökeskkonda ning võimalust töötada ühiseid töid ja tegemisi väärtustavas vaimuerksas meeskonnas. Toetamaks töötajate ja organisatsiooni õppimist, anname oma töötajatele järjepidevalt vastastikku tagasisidet, jagame ühiselt muret ja rõõmu. Oleme loonud töötajatele võimalused enesetäiendamiseks lähtudes nii igaühe isiklikest kui ka organisatsiooni ühistest vajadustest ning soodustame töötajate tasemeõpingute lõpetamist täiendava tasustatud õppepuhkuse toel. Meie töötasustamissüsteem on sisemiselt õiglane ja töötajatele arusaadav. Võimaldame töötajal perekondlikest põhjustest tulenevalt kohandada tööaega ja teha tööd väljaspool kontorit ning väärtustame tervist hoidvat töökorraldust ja töökeskkonda.

Juhatus

Annika Uudelepp
Juhatuse esimees

Reelika Leetmaa (PD)
Juhatuse liige,
programmijuht

Laura Kirss (PD)
Juhatuse liige,
programmijuht

Majanduspoliitika programm

Anne Jürgenson
Analüütik

Helena Rozeik
Analüütik,
programmijuh kohusetäitja

Katrin Pihor
Programmijuht

Mari Rell
Analüütik

Miko Kupts
Nooremanalüütik

Silja Kralik
Analüütik

Valentina Batueva
Nooremanalüütik

Töö- ja sotsiaalpoliitika programm

Andres Võrk
Vanemanalüütik

Helen Biin
Analüütik

Ingel Kadarik
Assistent

Kirsti Nurmela
Analüütik

Liina Osila
Analüütik

Magnus Piirits
Nooremanalüütik

Marre Karu
Vanemanalüütik

Märt Masso
Vanemanalüütik

Kodanikuühiskond ja riigivalitsemine

Hille Hinsberg
Ekspert

Jane Matt
Analüütik

Mai Uus
Analüütik

Rauno Vinni
Programmijuht

Hariduspoliitika programm

Cenely Leppik
Nooremanalüütik

Eve Mägi
Analüütik

Hanna-Stella Haaristo
Analüütik

Tervisepoliitika programm

Gerli Paat-Ahi
Analüütik

Priit Kruus
Analüütik,
programmijuhi kohusetäitja

Reelika Ermel
Projektijuht

Riina Sikkut
Programmijuht

Kontor

Vootele Veldre
Analüütik

Ave Jalakas
Sekretär

Eneli Mikko
Kommunikatsioonijuht

Irina Putškova
Büroojuht

Praxise Akadeemia

Anne Randväli
Koolitusjuht

Kaido Paabusk
Praxise Akadeemia juht

Nõukogu

Triinu Tombak
Nõukogu esimees

Daniel Vaarik
Nõukogu liige

Ene-Margit Tiit
Nõukogu liige

Kadi Lambot
Nõukogu liige

Karsten Staehr
Nõukogu liige

Sten Tamkivi
Nõukogu liige

JUHTIMINE JA MEESKOND

Aasta algul valis **nõukogu** enda liikmete seast uueks nõukogu esimeheks Triinu Tombaku. Eelmine nõukogu esimees Daniel Vaarik täitis neid ülesandeid kokku 10 aastat ja soovis teatepulka edasi anda. Nõukogu koosseis 2014.aastal ei muutunud ja nõukogu liikmetena jätkasid Triinu Tombak, Daniel Vaarik, Ene-Margit Tiit, Kadi Lambot, Karsten Michael Staehr ja Sten Tamkivi. Nõukogu liikmete panus nõukogu töösse on vabatahtlik, st ei ole tasustatud.

Juhatus liikmetena jätkasid Annika Uudelepp (juhatuse esimees) ja Reelika Leetmaa ning alates aasta keskelt liitus kolmanda juhatuse liikmena Praxise pikaajaline töötaja ja hariduspoliitika programmijuht Laura Kirss. Meil on kombeks, et juhatuse esimees on täiskohaga juhatuse liige ning ülejäänud juhatuse liikmed valitakse rotatsiooni korras programmijuhtide seast nii, et nad samas jätkavad ka programmijuhi rollis.

Väga olulist rolli täidavad Praxises **programmijuhid**, kes juhivad ja arendavad programmide sisulist tööd ja juhivad programmide meeskondi igapäevaselt. 2014.aastal jätkasid programmijuhitena tööd Reelika Leetmaa (töö- ja sotsiaalvaldkond), Laura Kirss (haridus), Rauno Vinni (valitsemise ja kodanikuühiskond). Priit Kruus täitis jätkuvalt tervisepoliitika programmijuhi kohuseid ning seoses

majanduspoliitika programmijuhi Katrin Pihori lapsehoolduspuhkusega täitis programmijuhi kohuseid Helena Rozeik. Uue programmijuhina asus 2014. a kevadel tööle Praxise Akadeemia juht Kaido Paabus.

Samuti jätkasid tööd kommunikatsioonijuht Eneli Mikko ja büroojuht Irina Putškova. Et analüütikute töö võimalikult sujuv oleks ja et toetada organisatsiooni sisemist toimimist, loodi sekretäri ametikoht.

2014.aasta detsembris töötas Praxises töölepinguga kokku 35 töötajat (2013.a samal ajal 33). Kuna Praxise töötajad on tublid lapsevanemad (lapsehoolduspuhkusel viibis 6 töötajat) ja mitmed analüütikud töötasid seoses kraadiõpingute või erialase teadustööga osalise koormusega, püsis töötajate arv täiskohale taandatuna samasugusena nagu viimastel aastatel ehk 25 inimest (2013=25; 2012=25; 2011=27). Töötajate arvu olulist muutust me lähiaastatel ei plaani.

Organisatsiooni tööjõukuludest annab ülevaate käesoleva aruande lisa 11. Kokku olid Praxise tööjõukulud 2014. aastal 793 948 (2013. aastal 734 427 eurot), sealhulgas juhatuse liikme tasud 83 410 eurot (2013. aastal 64 583 eurot).

Meeskonna arendamine

Kuna Praxise suurim vara on meie meeskond, peame väga tähtsaks seda, et inimesed oleksid hästi juhitud. Seetõttu arendasime koos personalistrateegia väljatöötamisega ka oma juhte (juhatuse, programmijuhid, kommunikatsiooni- ja büroojuht) inimeste juhtimise oskuste teemal. Analüütikutel oli aga koostöös EKA graafilise disaini tudengitega võimalus lihvida oma visualiseerimise ja andmete graafilise kujutamise seotud oskusi. Jätkasime ka regulaarse siseminaride sarjaga, mille eesmärk on üksteiselt õppimine ja teadmiste- kogemuste vahetamine.

Meeskonnavaimu aitasid kõrgel hoida meie iga-aastased ühistegevused – tähistasime koos nii riiklike kui ka töötajatele olulisi tähtpäevi; arutasime mõttekoja pikaajaliste sihtide üle suveseminaril ning hoidsime end sportlikus vormis tervisejooksu sarjas kaasa lüües. Praxise meeskonna jaoks on läbi aegade olnud oluline anda panus ühiskonna arengusse ka väljapool oma erialast tööd. Seega jätkasime kena traditsiooni käia meeskondlikult vabatahtlikku tööd tegemas talgupäeval Soomaa Rahvusparkis.

KOMMUNIKATSIOONITÖÖ JA VÕRGUSTIKUD

Teadmiste levitamine

Mõttekoja strateegiliste sihtide saavutamiseks jätkasime aktiivselt eri sihtrühmadele suunatud kommunikatsioonitegevusi. Töötame järjepidevalt selles suunas, et meie tööd, eksperthinnangud ja soovitusel oleks nii poliitikakujundajatele, partneritele kui ka laiemale avalikkusele kättesaadavad, mõistetavad ja kasutatavad. Võtame sageli ühiskondlikel teemadel sõna meedias, toome kokku osapooli, et arutleda ühiskonnas olulistel teemadel ning sisustame debatte teadmistepõhise infoga.

2014. aasta üheks märksõnaks võib kindlasti pidada oma mõjuulatuse suurendamist, sh ka analüüsitööde kättesaadavuse ja leviku parandamist. Arendamise välja uue veebilehekülje, mis annab valminud ja käimasolevatest töödest sisukama ülevaate, aitab lugejal hõlpsamini leida teda huvitavad materjalid ning integreerib sarnase teemalisi töid.

Vaadeldavat aastat iseloomustab Praxis ka tihe koostöö meediaorganisatsioonidega. Mitme algatuse raames toetasid mõttekoja analüütikud ajakirjanikke sisuka debati

algatamisel. Näiteks tõstatasime teema inimeste säästmiskäitumisest; vedasime arutelu paindlikuma lastetootuste teemal; selgitasime välistööjõu sissetoomisega seotud kitsaskohti; aitasime mõista Eesti koolivõrku eestootavaid küsimusi ning lõime pinnase noortepoliitika tulevikuarutelule.

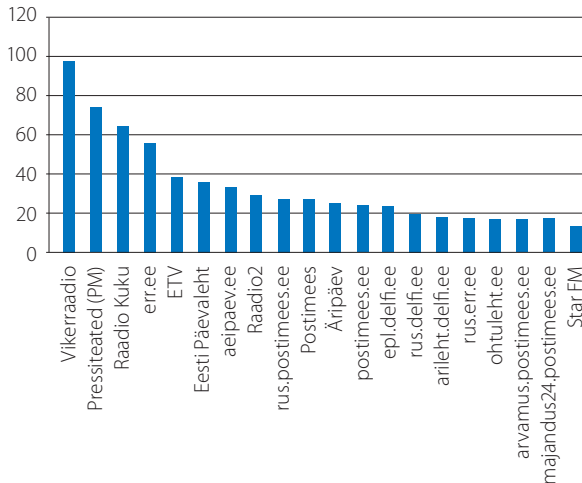
Mõttekoja analüütikud jagasid ekspertteavet ja hinnanguid oma kompetentsivaldkondades nii arvamugude, kommentaaride kui ka raadiointervjuude vahendusel ja teledebattides osalemisel. Ühtekokku oli Praxist aasta jooksul meedias viidatud, tsiteeritud ja kajastatud üle 1000 korra. Mõtteavaldused ilmusid üleriigilise levikuga meediakanalites, aga ka piirkondlikes, erialaväljaannetes ja sotsiaalmeedias. Meie igakuine uudiskiri jõuab 2500 lugejani. 2014. aasta kevadel alustasime koostööd Vikerraadioga, kus regulaarselt on eetris Praxis analüütiku päevakommentaar.

Kõik meie analüüsitööd on tasuta kättesaadavad: www.praxis.ee/meietood.

Meie meedias

- koostöö kõigi peamiste meediakanalitega
- kokku üle 1100 kajastuse
- kaastööd eriala- ja teadusväljaannetele
- 20 Vikerraadio nädala kommentaari

Praxise kommunikatsioonikanalid

Valik avalikkuses tõstatatud teemasid

Kasvanud on inimeste hulk, kellele jagame loodud teadmisi ja keda kaasame eri valdkondadest ühiste eesmärkide saavutamiseks

Meie igakuise uudiskirja saajate arv on tõusnud mõne aastaga 2000 inimeseni

Tänu uuendustele veebileheküljel külastab seda aastas üle 20 000 unikaalse külastaja

Jõudmaks suurema hulga sihtrühma liikmeteni, oleme viimastel aastatel suurendanud oma ulatust sotsiaal-meedia kanalites

Kuulume 16 rahvusvahelisse võrgustikku ja töötame igapäevasel koos väliseks-pertidega. Jagame teadmisi eri teemadel üle Euroopa. Veebileheküljele on loetud väljaspool Eestit näiteks Gruusias, Suurbritannias, Belgias, Soomes, Saksamaal, Hollandis, Rootsis, aga ka Brasiilias

Rahvusvahelised võrgustikud, kuhu kuulume ja kus teadmisi vahendame

- ENEPRI, European Network of Economic Policy Research Institutes
- PASOS, Policy Association for an Open Society
- NEPC, Network of Education Policy Centers
- ENSR, European Network of SME Research
- ESTO, European Science and Technology Observatory
- ERAWATCH, EU's innovation and research policy network
- ETEPS, European Techno-Economic Policy Support Network
- ENSR, European Network for Social and Economic Research
- EEPO, European Employment Policy Observatory
- EurWork, European Observatory of Working Life
- EMCC, European Monitoring Centre on Change
- ENEGE, European Network of Experts on Gender Equality
- IRShare, Industrial Relations Share
- ESPN, European Social Policy Network
- International Network for Health Policy and Reform, Bertelsmann Stiftung
- ISTR, International Society for Third-Sector Research

Nõuandvad kogud

Oma põhitöö kõrvalt kuuluvad mitmed Praxise töötajad erinevatesse nõuandvatesse kogudesse, pakkudes seeläbi analüütilist tuge avaliku sektori organisatsioonide juures. Näiteks nõustab Andres Võrk Eesti Panga eelarvenõukogu, mille eesmärk on jälgida eelarvepoliitika vastavust Eesti ja Euroopa Liidu eelarvereeeglitele. Samuti jätkab ta Teaduste Akadeemia juures tegutseva Arstiteaduse ja Tervishoiu Strateegia Alalise Komisjoni liikmena. Hille on Avatud Valitsemise Partnerluse sõltumatu hinda-

ja ning valiti äsja AVP hindamisorganisatsiooni rahvusvaheliste nõustava kogu eksperdiks. Tema ülesanne on teha kvaliteedikontrolli 65 riigi koostatud aruannete üle. Ühtlasi on ta EKAKi (Eesti kodanikuühiskonna arengu kontseptsiooni) ühiskomisjoni liige. Annika Uudelepp valiti Avatud Valitsemise Partnerluse koordineeriva kogu liikmeks. Samuti osaleb ta valitsusvälise eksperdina Riigikantselei juures tegutsevas haldusvõimekuse komisjoni liikmena.

Erialane koostöö

Praxis kuulub paljudesse erialastesse võrgustikesse, mis aitab edendada nii Eesti-sisest kui ka rahvusvahelist koostööd, tuua organisatsiooni uut teadmist kui ka jagada oma teadmisi. Tähelepanuväärne tunnustus Praxisele oli meie hariduspoliitika programmi juhi Laura Kirsi valimine rahvusvahelise haridusvõrgustiku NEPC presidendiks. Järgnevalt on esitatud ülevaatlik nimekiri erialastest rahvusvahelistest võrgustikest ja/või organisatsioonidest, millega mõttekeskus oli 2014. aastal seotud.

Samuti jätkasime tegutsemist **Eesti Hindamise Ühingu ESTES**. ESTES loodi 2010. aasta lõpus Praxise, Technopolis Group'i ja CPD OÜ algatusel. Ühingu eesmärk on toetada

hindamise valdkonnas tegutsevate või vastavaid kompetentse evivate organisatsioonide ja inimeste koostööd. Algatajad soovivad soodustada teadmiste- ja kaasamis- põhise poliitika ja strateegiate kujundamist ja arengut Eestis. Eesmärk on tõsta Eestis läbiviidavate hindamiste professionaalset ja eetilist taset ning hindamisalast teadlikkust ja kultuuri. 2014. aastal toimus ESTESE juhtimises personalivahetus – valiti uus juhatus, mille eesotsas jätkab tööd Katrin Pihor Praxisest ning uute liikmetena, Katrin Männik Technopolis Eesti OÜ-st ja Kerli Müürisepp OÜ CPD-st. Uus juhatus alustas taas aktiivseid tegevusi nii regulaarsete ESTES seminaride vormis, kui hindamisalase koolituse ettevalmistamisega.

Annika Uudelepp osales ülemaailmsel mõttekodade aastakonverentsil Barcelonas

RAHASTAMINE

Peame oluliseks rahastamisallikate mitmekesisust, läbi- paistvust ja seda, et meie tegevuse rahastajate taust on teada. Praxis on isemajandav organisatsioon ja ei saa alates 2008. aastast üheltki rahastajalt institutsionaalset tegevustoetust. Seetõttu otsime ise oma tegevuste finantseerimiseks rahastamisallikaid, taotledes toetusi kodanikeühendustele mõeldud fondidest nii Eestis kui Euroopas, konkureerides nii Eesti riigiasutuste kui Euroopa Komisjoni institutsioonide riigihangetel, osaledes Euroopa Komisjoni teadus- ja arendustegevuse uurimisprojektide konkurssidel ning kogudes annetusi Eesti annetajatelt (ettevõtted, eraisikud).

2014. aastal tegevuste maht mõnevõrra langes (ca 9%) võrreldes 2013. aastaga. Põhitegevuse tulud olid 2014. aastal 1 178 285 eurot (2013. a 1 292 575 eurot) (vt täpsemalt tulemiaruanne). Kokkuvõttes kujunes 2014. majandusaasta tulemiks 9 091 eurot (2013. a 44 690 eurot). Nagu ka varasemalt, on kavas majandusaasta tulemit kasutada organisatsiooni ja meeskonna arendamiseks. Akumuleeritud tulem oli 2014. a lõpu seisuga 83 630 eurot.

Käibelangus 2014. aastal on peamiselt seotud sellega, et 2014. aastasse langes EL finantsperioodi vahetumine, mil eelmise finantsperioodi raha oli suuresti kasutatud ja uue perioodi vahendid ei olnud veel avanenud. Praxise tegevust mõjutab see sellepärast, et suur osa teadmiste loomisest ja arendustegevustest Eestis on finantseeritud just EL vahenditest. Samuti mõjutas käibelangust Praxise Akadeemia meeskonna vahetumine 2014. aasta algul. Kuigi programm töötas praktiliselt pool aastat, suudeti

käivet hoida ca 70% juures 2013. a. tasemest ja 2014. a. II poolaasta oli väga edukas ja tihe. 2014. a. suurenes käive majanduspoliitika ja valitsemise ning kodanikuühiskonna programmis, püsis enam-vähem samana töö- ja sotsiaalpoliitika programmis, ning vähenes lisaks Praxise akadeemiale veel haridus- ja tervisepoliitika programmis

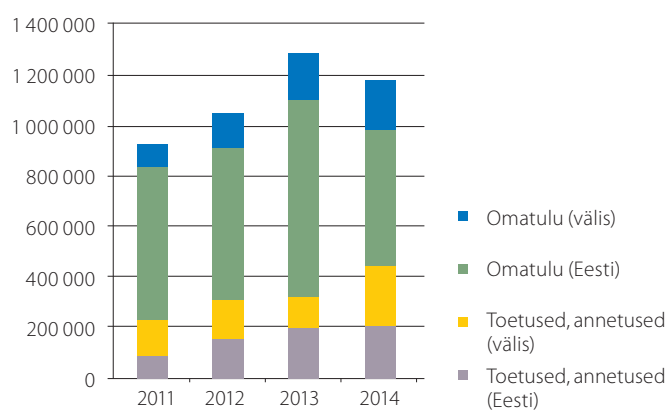
2014. aastal moodustas suurima osa Praxise tuludest omatulu, mis on suunatud mõttekoja põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks ja millelt teenitav võimalik kasum reinvesteeritakse samuti põhikirjaliste eesmärkide hüvanguks. Omatulud koosnevad valdavalt teenuste müügist, näiteks erinevad koolitused ja nõustamine ning turukonkurentsivõidetud analüüsitööd. Teine tululiik on projektitoetused, mida oleme erinevatest vabaühendustele ja analüüsi- ja arendusorganisatsioonidele mõeldud fondidest ise taotlenud (suurimad rahastajad on siinkohal näiteks Euroopa Komisjon, Norra ja EMP finantsmehhanism). Ka sel aastal saime annetusi Eesti ettevõtjatelt Praxise missiooni toetamiseks. Allpool on illustreeritud, kuidas 2014. a. tulu jagunes tululiikide ja valdkondade lõikes. Suurim programm oli töö- ja sotsiaalpoliitika (28%), järgnesid Praxise Akadeemia (18%), haridus- ja valitsemine ja kodanikuühiskond (mõlemad 17%).

Praxis maksumaksjana panustas riigieelarve tuludesse 2014. aastal kokku 407 516 eurot (2013. a. 400 167 eurot) – sh tööjõumaksudena ca 335 tuhat ja käibemaksuna ca 72 tuhat eurot. See oli 34,5% meie 2014. a. tuludest (2013. a. 31%).

Põhilised majandusnäitajad 2010-2014

Aasta	Aruandeaasta tulem	Käive	Akumuleeritud tulem
2010	22 982	770 457	51 418
2011	-21 678	930 552	29 740
2012	109	1 057 166	29 849
2013	49 690	1 292 575	74 539
2014	9 091	1 178 285	83 630

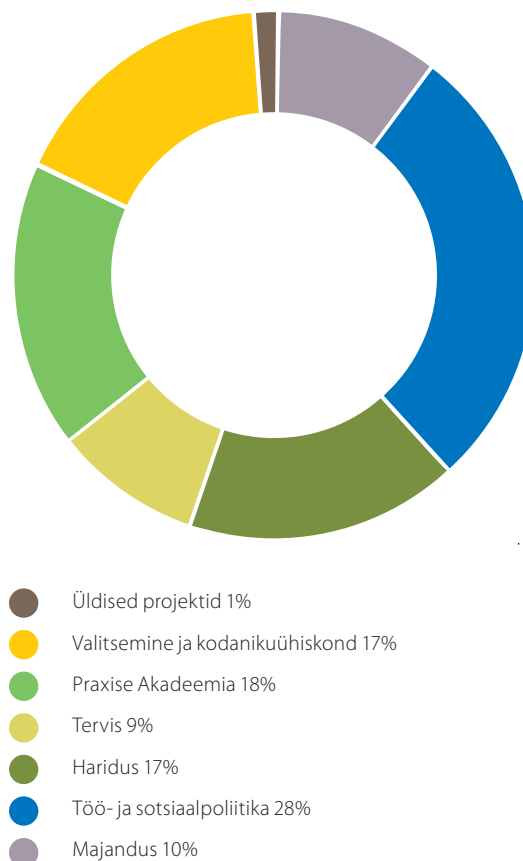
Tulude jagunemine 2011-2014

Tulude jaotus 2014. aastal tululiikide lõikes

2014 tulud	EUR	%
Projektitoetused (sihtfinantseering)	435 437	37,06%
Annetused	6 400	0,54%
Omatulu	733 101	62,39%
Muud tulud	3 347	0,01%
KOKKU	1 174 938	100,00%

2014.aasta tulu jaotus programmide lõikes

FINANTSARUANNE

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2014	31.12.2013	Lisa nr
Varad			
Käibevara			
Raha	135 606	279 827	2
Nõuded ja ettemaksed	261 226	175 358	3
Kokku käibevara	396 832	455 185	
Põhivara			
Materiaalne põhivara	2 575	5 452	5
Kokku põhivara	2 575	5 452	
Kokku varad	399 407	460 637	
Kohustused ja netovara			
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Võlad ja ettemaksed	211 288	284 455	7
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	104 476	101 630	16
Kokku lühiajalised kohustused	315 764	386 085	
Kokku kohustused	315 764	386 085	
Netovara			
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	13	13	
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	74 539	29 849	
Aruandeaasta tulem	9 091	44 690	
Kokku netovara	83 643	74 552	
Kokku kohustused ja netovara	399 407	460 637	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2014	2013	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	441 837	325 620	15
Tulu ettevõtlusest	733 101	965 965	15
Muud tulud	3 347	990	
Kokku tulud	1 178 285	1 292 575	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-235 986	-367 231	9
Jagatud annetused ja toetused	-50	-3 030	
Mitmesugused tegevuskulud	-136 173	-140 224	10
Tööjõukulud	-793 948	-734 427	11
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-2 877	-2 877	5
Muud kulud	-174	-51	
Kokku kulud	-1 169 208	-1 247 840	
Põhitegevuse tulem	9 077	44 735	
Muud finantstulud ja -kulud	14	-45	
Aruandeaasta tulem	9 091	44 690	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2014	2013	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	9 077	44 735	
Korrigeerimised			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	2 877	2 877	5
Kokku korrigeerimised	2 877	2 877	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-85 868	37 259	3
Põhitegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	-70 321	6 786	7,16
Kokku rahavood põhitegevusest	-144 235	91 657	
Rahavood investeerimistegevusest			
Laekunud intressid	9	26	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	9	26	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Makstud intressid	-34	0	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-34	0	
Kokku rahavood	-144 260	91 683	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	279 827	188 215	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-144 260	91 683	
Valuutakursside muutuste mõju	39	-71	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	135 606	279 827	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

			Kokku netovara
	Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	Akumuleeritud tulem	
31.12.2012	13	29 849	29 862
Aruandeaasta tulem	0	44 690	44 690
31.12.2013	13	74 539	74 552
Aruandeaasta tulem	0	9 091	9 091
31.12.2014	13	83 630	83 643

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Sihtasutus Poliitikauuringute Keskus PRAXIS 2014. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamise tavaga. Hea raamatupidamise tava põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevates arvestuspõhimõtetes.

Majandusaasta algas 01.01.2014 ja lõppes 31.12.2014, majandusaasta pikkuseks oli 12 kuud.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse kassas olevat sularaha, nõudmiseni hoiuseid pankades, tähtajalisi hoiuseid tähtajaga kuni 3 kuud ja rahaturufondi osakuid.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustused

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed finantsvarad ja -kohustused ning mittemonetaarsed finantsvarad ja -kohustused, mida kajastatakse õiglase väärtuse meetodil, hinnatakse bilansipäeval ümber eurodesse ametlikult kehtivate Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes perioodi tulu ja kuluna.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuete ostjate vastu kajastatakse sihtasutuse majandustegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid.

Nõuete laekumise tõenäosust hinnatakse võimaluse korral iga ostja kohta eraldi. Kui nõuete individuaalne hindamine ei ole nõuete arvust tulenevalt võimalik, siis hinnatakse individuaalselt ainult olulisi nõudeid. Ülejäänud nõudeid hinnatakse kogumina, arvestades eelmiste aastate kogemust laekumata jäänud nõuete osas. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisena.

Materiaalne ja immateriaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse sihtasutuse enda tegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 1917 eurot.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Materiaalse põhivara amortisatsiooni arvestatakse lineaarsel meetodil. Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust tööeast.

Hilisemate parendustega seotud kulutused lisatakse materiaalse põhivara soetusmaksumusele ainult juhul, kui need vastavad materiaalse põhivara mõistele ja vara bilansis kajastamise kriteeriumitele (sh tõenäoline osalemine tulevikus majandusliku kasu tekitamisel).

Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse perioodikuludes.

Põhivara arvelevõtmise alampiir 1917 eurot

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Muu materiaalne põhivara	5 aastat
Ehitised	5 aastat
Masinad ja seadmed	5 aastat

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle sihtasutusele. Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustuse jääkväärtuse suhtes sama. Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem.

Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina. Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna.

Finantskohustused

Kõik finantskohustused (võlad tarnijatele, viitvõlad, ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestus toimub kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast; või sihtasutusel pole tingimusteta õigust kohustise tasumist lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva.

Annetused ja toetused

Aruande perioodi kuludes on kajastatud kõik projektide sihtfinantseerimisega seotud tegevuskulud, millega seotud tegevused on aset leidnud aruandeaastal.

Sihtfinantseerimisena käsitletakse selliseid toetusprojekte, mida rahastatakse kas sihtotstarbelistest eraldistest või sihtasutuse enda poolt taotletud toetustest ja annetustest.

Tegevuse sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna siis, kui sihtfinantseerimise laekumine on praktiliselt kindel ja sihtfinantseerimisega seotud sisulised tingimused on täidetud. Saadud sihtfinantseerimine, mille puhul tuluna kajastamise tingimused ei ole täidetud, kajastatakse bilansis kohustusena. Sihtfinantseerimine võetakse arvele saadud või saadava vara õiglases väärtuses. Tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse tulemiaruanDES „Annetused ja toetused“ kirjel.

Tulud

Sihtasutus on viimastel aastatel oma tegevusi rahastanud projektipõhiselt Eesti avaliku sektori organisatsioonide tellimustest, Euroopa Liidu uuringuprojektidest ja muudest vahenditest. Sihtasutus on rahastatud erinevate ühiskondlike organisatsioonide, mitmete rahvusvaheliste fondide (sh EL fondid ja raamprogrammid) ning lepingulistest töödest riigi ja erasektori poolt.

Tulu pikema perioodi jooksul programme poolt juhitud projektide teenuste müügist kajastatakse lähtuvalt osutatava teenuse valmidusastmest bilansipäeval, eeldusel, et teenuse osutamist hõlmava tehingu lõpptulemust (s.o tehinguga seotud tulud ja kulud) on võimalik usaldusväärselt prognoosida ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline. Teenuse osutamisest saadavad tulud ja kasum kajastatakse proportsionaalselt samades perioodides nagu teenuse osutamisega kaasnevad kulud. Osutatava teenuse valmidusaste määratakse kasutades teenuse osutamisega seotud tegelike kulude suhet võrreldes eelarveliste kogukuludega.

Kui teenuse osutamist hõlmava tehingu või projekti lõpptulemust ei ole võimalik usaldusväärselt prognoosida, kuid on tõenäoline, et sihtasutus suudab katta vähemalt teenusega seotud kulud, on tulu kajastatud ainult tegelike lepingu täitmisega seotud kulude ulatuses. Kui on tõenäoline, et teenuse osutamisega kaasnevad kogukulud ületavad teenuse osutamisest saadava tulu, siis kajastatakse oodatav kahjum täies ulatuses kohe.

Juhul, kui bilansipäeval ületab laekunud projekti tasude summa projektile tehtud kulutused ja sellele vastava tuluosa, kajastatakse vahe bilansis

kohustusena. Juhul, kui laekunud projekti tasude summa on väiksem kui projektile tehtud kulutused ja sellele vastav tuluosa, kajastatakse vahe bilansis nõudena.

Seotud osapooled

Sihtasutuse seotud osapooled on:

- a. asutaja;
- b. tegev- ja kõrgem juhtkond;
- c. eespool loetletud isikute lähedased pereliikmed ja nende poolt kontrollitavad või nende olulise mõju all olevad ettevõtted.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist toimunud sündmuste kajastamine aastaaruandes sõltub sellest, kas tegemist on korrigeeriva või mittekorrigeeriva sündmusega.

Korrigeeriv bilansipäevajärgne sündmus on sündmus, mis kinnitab bilansipäeval eksisteerinud asjaolusid. Sellise sündmuse mõju on kajastatud lõppenud aasta bilansis ja tulemiaruanes.

Mittekorrigeeriv bilansipäevajärgne sündmus on sündmus, mis ei anna tunnistust bilansipäeval eksisteerinud asjaoludest. Sellise sündmuse mõju ei kajastata lõppenud aasta bilansis ja tulemiaruanes. Kui mõju on oluline, avaldatakse see lisades.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2014	31.12.2013
Sularaha kassas	583	514
Arvelduskontod	135 023	279 313
Kokku raha	135 606	279 827

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2014	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Nõuded ostjate vastu	61 099	61 099	0	0	
Ostjatelt laekumata arved	61 099	61 099	0	0	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	6	6	0	0	4
Muud nõuded	190 491	190 491	0	0	
Viitlaekumised	190 491	190 491	0	0	14
Ettemaksed	3 324	3 324	0	0	
Tulevaste perioodide kulud	2 249	2 249	0	0	
Muud makstud ettemaksed	1 075	1 075	0	0	
Muud	6 306	6 306	0	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	261 226	261 226	0	0	

	31.12.2013	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Nõuded ostjate vastu	41 479	41 479	0	0	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	85	85	0	0	4
Muud nõuded	124 159	124 159	0	0	
Viitlaekumised	124 159	124 159	0	0	14
Ettemaksed	548	548	0	0	
Tulevaste perioodide kulud	548	548	0	0	
Muud	9 087	9 087	0	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	175 358	175 358	0	0	

Real "Viitlaekumised" on kajastatud sihtfinantseeringu ja ettevõtlusega seotud nõuded, mille osas detailsem informatsioon on toodud lisa 14.

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2014		31.12.2013	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	0	27 208	0	29 077
Üksikisiku tulumaks	0	11 058	0	10 811
Erisoodustuse tulumaks	0	29	0	7
Sotsiaalmaks	0	19 593	0	19 022
Kohustuslik kogumispension	0	1 256	0	1 146
Töötuskindlustusmaksed	0	1 608	0	1 327
Intress	0	0	0	4
Ettemaksukonto jääk	6		85	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	6	60 752	85	61 394

Lisa 5 Materiaalne põhivara

(eurodes)

					Kokku
	Ehitised	Arvutid ja arvutisüsteemid	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	
31.12.2012					
Soetusmaksumus	8 146	2 748	2 748	10 997	21 891
Akumuleeritud kulum	-3 536	-2 748	-2 748	-7 278	-13 562
Jääkmaksumus	4 610	0	0	3 719	8 329
Amortisatsioonikulu	-1 629	0	0	-1 248	-2 877
31.12.2013					
Soetusmaksumus	8 146	2 748	2 748	10 997	21 891
Akumuleeritud kulum	-5 165	-2 748	-2 748	-8 526	-16 439
Jääkmaksumus	2 981	0	0	2 471	5 452
Amortisatsioonikulu	-1 629	0	0	-1 248	-2 877
31.12.2014					
Soetusmaksumus	8 146	2 748	2 748	10 997	21 891
Akumuleeritud kulum	-6 794	-2 748	-2 748	-9 774	-19 316
Jääkmaksumus	1 352	0	0	1 223	2 575

Lisa 6 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2014	2013	Lisa nr
Kasutusrendikulu	51 597	53 129	9,10
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkestatavatest lepingutest			
	31.12.2014	31.12.2013	Lisa nr
12 kuu jooksul	40 155	49 017	
1-5 aasta jooksul	467	40 622	

Kasutusrendi all on kajastatud kontori ja arvutite rent.

Lisa 7 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2014	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	21 926	21 926	0	0	
Võlad töövõtjatele	49 957	49 957	0	0	8
Maksuvõlad	60 752	60 752	0	0	4
Muud võlad	25 229	25 229	0	0	
Muud viitvõlad	25 229	25 229	0	0	
Saadud ettemaksed	53 424	53 424	0	0	
Tulevaste perioodide tulud	53 424	53 424	0	0	13
Kokku võlad ja ettemaksed	211 288	211 288	0	0	

	31.12.2013	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	48 596	48 596	0	0	
Võlad töövõtjatele	59 503	59 503	0	0	8
Maksuvõlad	61 394	61 394	0	0	4
Muud võlad	28 809	28 809	0	0	
Muud viitvõlad	28 809	28 809	0	0	
Saadud ettemaksed	86 153	86 153	0	0	
Tulevaste perioodide tulud	86 153	86 153	0	0	13
Kokku võlad ja ettemaksed	284 455	284 455	0	0	

Real Muud viitvõlad on kajastatud 31.12.2014 seisuga töötasudelt arvestatud, kuid bilansipäeva seisuga veel deklareerimata maksud summas

23 300 eurot (31.12.2013: 26 835 eurot).

Lisa 8 Võlad töövõtjatele

(eurodes)

	31.12.2014	31.12.2013
Võlad töövõtjale	34 745	36 984
Puhkusekohustus	11 369	16 805
Puhkusekohustuse maksud	3 843	5 714
Kokku võlad töövõtjatele	49 957	59 503

Lisa 9 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud

(eurodes)

	2014	2013	Lisa nr
Transpordikulud	6 038	3 488	
Üür ja rent	10 079	10 434	6
Mitmesugused bürookulud	6 254	15 086	
Lähetuskulud	29 295	35 484	
Koolituskulud	1 204	295	
Uuringud, analüüsid, küsitlused	121 250	233 328	
Seminaride kulud	27 225	47 559	
Ostetud teenused	5 582	2 329	
Kommunaalkulud	3 184	2 713	
Muud	25 875	16 515	
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	235 986	367 231	

Lisa 10 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2014	2013	Lisa nr
Üür ja rent	41 518	42 695	6
Mitmesugused bürookulud	12 390	11 998	
Lähetuskulud	3 628	7 322	
Koolituskulud	5 266	1 506	
Ostetud teenused	21 445	27 966	
Kommunaalkulud	30 109	31 928	
Käibemaksukulu	8 134	5 431	
Sisseostetud tööjõukulud	900	696	
Liikmemaksud	3 333	3 800	
Seminaride korraldamine	1 484	1 171	
Transpordikulud	778	654	
Muud	7 188	5 057	
Kokku mitmesugused tegevuskulud	136 173	140 224	

Lisa 11 Tööjõukulud

(eurodes)

	2014	2013
Palgakulu	595 500	551 042
Sotsiaalmaksud	198 448	183 385
Kokku tööjõukulud	793 948	734 427
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	25	25

Lisa 12 Seotud osapooled

(eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2014		31.12.2013	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	10	5 217	58	3 661

2014	Ostud	Müügid
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	2 540	0

2013	Ostud	Müügid
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	13 592	8 500

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2014	2013
Arvestatud tasu	83 410	64 583

Seotud osapoolte vahelised tehingud hõlmavad teenuste ja kaupade ostu.

Arvestatud tasudena kajastuvad juhatuse liikmetele arvestatud tasud. Nõukogu liikmetele tasusid ei maksta. Juhatuse liikmetele makstakse lahkumishüvitist kahe kuu tasu ulatuses, juhul, kui juhatuse liige astub tagasi põhjusel, et sihtasutus on rikkunud oma kohustusi juhatuse liikme suhtes või kui juhatuse liige kutsutakse tagasi temast mitteolenevatel põhjustel.

Lisa 13 Tulevaste perioodide tulu ettevõtlusest

(eurodes)

Programm	2014	2013
Majanduspoliitika	0	10 478
Töö- ja sotsiaalpoliitika	15 399	44 344
Hariduspoliitika	36 126	22 443
Tervisepoliitika	0	5 160
Praxise Akadeemia	1 834	0
Valitsemine ja kodanikuühiskond	65	3 728
Kokku	53 424	86 153

Lisa 14 Sihtfinantseeringu ja ettevõtlusega seotud nõuded

(eurodes)

Programm	2014	2013
Majanduspoliitika	14 985	2 382
Töö- ja sotsiaalpoliitika	81 918	17 228
Hariduspoliitika	65 737	43 012
Tervisepoliitika	22 509	33 271
Praxise Akadeemia	0	15 604
Valitsemine ja kodanikuühiskond	4 409	12 662
Muud projektid	933	0
Kokku	190 491	124 159

Lisa 15 Tulud

(eurodes)

	Annetused ja toetused		Tulu ettevõtlusest		
Tulu kandja 2014.a.	Välisfinantseerija	Kohalik finantseerija	Välisfinantseerija	Kohalik finantseerija	Kokku
Majanduspoliitika	0	0	36 899	82 534	119 433
Töö- ja sotsiaalpoliitika	188 127	7 058	112 781	21 547	329 513
Hariduspoliitika	55 437	0	24 001	118 662	198 100
Tervisepoliitika	-5 377	32 451	0	80 828	107 902
Praxise Akadeemia	-5 760	50 138	18 777	146 634	209 789
Valitsemine ja kodanikuühiskond	1 448	106 394	196	90 137	198 175
Muud projektid	0	5 521	0	0	5 521
Üld	0	6 400	0	105	6 505
Kokku	233 875	207 962	192 654	540 447	1 174 938
	Annetused ja toetused		Tulu ettevõtlusest		
Tulu kandja 2013.a.	Välisfinantseerija	Kohalik finantseerija	Välisfinantseerija	Kohalik finantseerija	Kokku
Majanduspoliitika	0	0	2 533	164 888	167 421
Töö- ja sotsiaalpoliitika	35 559	0	137 232	97 399	270 190
Hariduspoliitika	50 273	0	34 235	142 843	227 351
Tervisepoliitika	894	41 939	2 643	53 880	99 356
Praxise Akadeemia	29 591	52 521	9 200	217 013	308 325
Valitsemine ja kodanikuühiskond	12 554	95 889	3 020	100 529	211 992
Muud projektid	0	0	0	0	0
Üld	0	6 400	300	250	6 950
Kokku	128 871	196 749	189 163	776 802	1 291 585

Tuludena on kajastatud nii lõpetatud kui ka pooleliolevate projektide tulud vastavalt tulude-kulude vastavuse printsiibile aasta lõpu seisuga.

Lisa 16 Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused

(eurodes)

	2014	2013
Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest	102 902	100 056
Fondid	1 574	1 574
Kokku	104 476	101 630

Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest:

Programm	2014	2013
Majanduspoliitika	0	0
Töö- ja sotsiaalpoliitika	0	28 877
Hariduspoliitika	39 684	375
Tervisepoliitika	5 734	22 868
Praxise Akadeemia	41 459	35
Valitsemine ja kodanikuühiskond	16 025	47 901
Kokku	102 902	100 056

Fondid

Dr Ruta Kruuda fond asutati 2006.a. eesmärgiga jäädvustada Dr Ruta Kruuda panust eesti rahvatervise poliitika uurimisse ja edendamisse, uue teadmise loomisse ja selle levitamisse. Fond moodustatakse eraisikute ja organisatsioonide annetustest ja toetustest. Fondi juhib nõukogu ja seda teenindas tehniliselt sihtasutus Poliitikauuringute Keskus PRAXIS kuni 2008.aasta alguseni.

05.veebruari 2008.a. anti fond koos kõikide varadega üle SA-le Dr Ruta Kruuda fond. Fondi kapitali jääk on:

	31.12.2014	31.12.2013
Fondi kapitali jääk	0	0

Bilansireal "Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused" on kajastatud Poliitikauuringute Keskuse Praxise nõukogu poolt loodud sihtkapital, mille jääk oli:

	31.12.2014	31.12.2013
Fondi kapitali jääk	1 574	1 574

PRAXISE Sihtkapital on loodud 2008.a. eesmärgiga koguda ja vahendada kapitali Praxise missiooni täitmiseks ning kaasata ettevõtjaid ja eraisikuid koostöös Praxisega jätkusuutliku ühiskonna arendamisele Eestis.

Sihtkapitali väljundid:

1. toetada erinevaid analüüse;
2. korraldada regulaarselt temaatilisi arutelusid (seminarid ja konverentsid) ja
3. toetada Praxist tema missiooni elluviimisel.

